ECLI:LV:ZRT:2020:1009.C73444819.2.S
Lietas Nr. C73444819
Lietvedības Nr. C1074-20/25

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

2020.gada 9.oktobrī, Bauskā,
Zemgales rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Bogdanova,
ar sekretāri A.Sietiņu,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. C/,
prasītāja pārstāvei zvērinātai advokātei S.Bitei,
atbildētāja pārstāvim /pers. E/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Zaļā ielā 12, Bauskā, civillietu **Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VIONA"** prasībā pret **Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "KOLLE BETON"** par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VIONA", vienotais reģistrācijas Nr.40103151330 (turpmāk – prasītājs), cēla prasību pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "KOLLE BETON", vienotais reģistrācijas Nr.50003721341 (turpmāk – atbildētājs), par zaudējumu piedziņu.

[2] Prasības pieteikums ir pamatots ar turpmāk norādītiem apstākļiem.

[2.1] 2014.gada 17.aprīlī prasītājs kā būvuzņēmējs un Bauskas novada dome kā pasūtītājs noslēdza līgumu Nr./numurs/„*Rīgas ielas, posmā no Pasta ielas līdz dzīvojamai mājai /adrese/ (ieskaitot), rekonstrukcija"*(turpmāk arī – 17.04.2014. Līgums).

Saskaņā ar 17.04.2014. Līgumu prasītājam bija vairāki pienākumi:

1. ar saviem resursiem līgumā noteiktajos termiņos veikt SIA "Projektēšanas birojs KTA" 2013.gadā izstrādātā tehniskā projekta "*Rīgas ielas, posmā no Pasta ielas līdz dzīvojamai mājai /adrese/ (ieskaitot) rekonstrukcija*" noteiktos būvdarbus, to vadību un organizēšanu, nepieciešamo materiālu un iekārtu iegādi, nodošanu ekspluatācijā, izpilddokumentācijas un citas dokumentācijas sagatavošanu (līguma 1.1.punkts);
2. veikt būvdarbus atbilstoši atklāta konkursa dokumentācijai, tehniskajam projektam un ievērot pasūtītāja norādījumus, spēkā esošos būvnormatīvus, būvniecības un citu normatīvo aktu prasības (līguma 2.1.punkts);
3. būvdarbu veikšanā izmantot tikai sertificētus būvizstrādājumus. Tādu būvizstrādājumu izmantošana, kam nav izdots Latvijas sertifikāts, ir pieļaujama tikai tādā veidā un gadījumos, kad tas nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem (līguma 2.3.punkts);
4. pēc pasūtītāja pieprasījuma jāuzrāda būvdarbos izmantoto būvizstrādājumu sertifikāti un kvalitāti apliecinošie dokumenti, kā arī jāiesniedz galveno būvizstrādājumu atbilstības deklarācijas (līguma 2.4.punkts);
5. nodrošināt nepieciešamo būvizstrādājumu pareizu un kvalitatīvu izmantošanu būvniecības procesā (līguma 2.5.punkts).

[2.2] Saskaņā ar tehnisko projektu un tāmi prasītājam bija pienākums veikt ielas klājuma demontāžu un jauna bruģakmens klājuma uzklāšanu, izmantojot betona seguma blokus – betona bruģakmeni (pelēks) H-8,0 cm.

[2.3] 2014.gada 14.augustā starp prasītāju kā pircēju un atbildētāju kā pārdevēju tika noslēgts pirkuma-pārdevuma līgums Nr./numurs/(turpmāk – Pirkuma līgums) par pašražotās produkcijas – būvmateriālu (bruģakmeņu, ietvju apmaļu, ceļu apmaļu, keramzīta bloku, betona, u.c.) pārdošanu (līguma 1.1.punkts). Preces pirkuma noformēšana notiek ar pārdevēja izrakstītām preču pavadzīmēm-rēķiniem jeb PPR (līguma 1.2.punkts). Līguma 5.nodaļā līgumslēdzēji vienojās par preces kvalitāti un garantijām, turklāt atbildētājs apliecināja, ka preces kvalitāte atbilst uzņēmuma tehniskajiem noteikumiem (5.1.1.punkts) un ka prece ir pārbaudīta saskaņā ar LVS EN 1338; 1340; 771-3 prasībām (5.1.2.punkts).

Pirkuma līguma 6.5.punktā atbildētājs kā pārdevējs uzņēmās atbildību par preces atbilstību Latvijas Republikas standartiem, izņemot gadījumus, ja pircējs nav ievērojis preces glabāšanas un ekspluatācijas noteikumus.

[2.4] Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām atbildētājs izsniedza prasītājam 2014.gada 4.jūnijā parakstīto Ekspluatācijas īpašību deklarāciju Nr.10K, kurā norādīts sekojošais:

1) betona seguma bloki (bruģakmens Līvu 50; Līvu 60; Līvu 70, Līvu 80) ir paredzēti kā saliekams seguma materiāls gājēju un satiksmes zonās (1., 2., 3.punkts);
2) ekspluatācijas īpašību noturības novērtējuma un pārbaudes sistēma 4 (5.punkts);
3) saskaņots standarts LVS EN 1338:2004 (6.punkts);
4) tiek deklarētas ekspluatācijas īpašības raksturlielumiem, tai skaitā, salturības klase – 3 (D), ūdens absorbcija – klase 2 (B), abrazīvā dilumizturība – klase 3 (H) (7.punkts);
5) apliecināts, ka būvizstrādājuma ekspluatācijas īpašības atbilst 7.punktā norādītajām deklarētajām ekspluatācijas īpašībām (8.punkts).

[2.5] Laika periodā no 2014.gada 27.augusta līdz 2014.gada 21.novembrim atbildētājs pārdeva prasītājam bruģakmeni LĪVU 200×100×80 (pelēku vienk.) 3084,48 m^2 par summu 21680 *euro*, ko apliecina 22 pievienotās preču pavadzīmes-rēķini un pavadzīmju kopsavilkums.

[2.6] Prasītājs veica būvdarbus būvobjektā no 2014.gada 30.aprīļa līdz 11.decembrim. Darbu izpildes laikā prasītājs izmantoja arī citu piegādātāju bruģakmeni, taču atbildētāja piegādāto bruģakmeņu ieklāšanas vieta ir Rīgas ielas posms no Salātu ielas līdz Rīgas ielai 60. To apliecina ieraksti būvdarbu žurnālā, rekonstruētās ielas plāns (būvprojekta daļa), kā arī šo faktu pierādīšanai prasītājs izmantos liecinieku liecības.

[2.7] Prasītājs termiņā nebija samaksājis 8 pavadzīmes par summu 8115,51 *euro* (2014.gada 13.novembra pavadzīme Nr.KB145206; 2014.gada 19.novembra pavadzīme Nr.KB145271; 2014.gada 20.novembra pavadzīme Nr.KB145287 un pavadzīme Nr.KB145302; 2014.gada 21.novembra pavadzīme Nr.KB145311 un KB145319 un KB145325; 2014.gada 24.novembra pavadzīme Nr.KB145331).

Atbildētājs 2015.gada 14.jūlijā izsniedza pirmstiesas brīdinājuma par parāda 8115,51 *euro* un līgumsoda 811,55 *euro* samaksu un iesniedza prasību šķīrējtiesā. Ar Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas 2015.gada 29.decembra spriedumu lietā Nr.C-868/121115 piedzīta kopējā parāda summa, kā arī tiesāšanās izdevumi 712,58 *euro*. Bauskas rajona tiesa ar 2016.gada 4.aprīļa lēmumu lietā Nr.3-12/0010-2016 nolēma izsniegt izpildu rakstu šķīrējtiesas sprieduma izpildei. Spriedums izpildīts 2016.gada 15.aprīlī.

[2.8] Pasūtītājs Bauskas novada dome izteica prasītājam pretenzijas par brauktuves bruģa seguma kvalitāti, 2016.gada 17.jūnijā nosūtot vēstuli Nr.18.1-20/1703 un lūdzot novērst konstatētos defektus, kas norādīti SIA "Būvju profesionālā uzraudzība" vadošā būvuzrauga /pers. J/ sastādītajā "2016.gada otrā garantijas gada apsekošanas atskaitē".

„2016.gada otrā garantijas gada apsekošanas atskaitē" konstatēts, ka Rīgas ielā starp Salātu ielu un Rīgas ielu Nr.60 2.garantijas gadā atklājušies betona bruģakmens virsmas bojājumi, nepieciešams nomainīt iestrādāto nekvalitatīvo bruģi H=8cm. Darbu apjoms un darbu izpildes termiņi precizējami, vienojoties pasūtītājam un būvdarbu veicējam. Vienlaicīgi secināts, ka būvdarbu kvalitāte otrajā garantijas gadā vērtējama kā laba, izņemot materiāla kvalitāti, kas iestrādāts braucamajā daļā un kura dēļ ekspluatācijas laikā radušies bojājumi un defekti.

[2.9] 2016.gada 22.augustā pēc Bauskas novada domes un prasītāja iniciatīvas tika veikta 14 betona seguma bloku izņemšana dažādās vietās ar mērķi veikt paraugu testēšanu laboratorijā. Par minēto faktu sastādīts akts, kuru apliecinājuši divi Bauskas novada administrācijas pārstāvji /pers. K/ un /pers. L/, SIA "Būvju profesionālā uzraudzība" pārstāvis /pers. M/, SIA "VIONA" pārstāvis /pers. N/, RTU Būvmateriālu laboratorijas vadītājs /pers. P/, atbildētāja SIA „Kolle Beton" pārstāvji /pers. E/ un /pers. R/.

Akreditētā Rīgas Tehniskās universitātes (turpmāk arī – RTU) Būvmateriālu laboratorijā tika veikta izņemto betona seguma bloku testēšana, sastādot trīs testēšanas pārskatus:

1. 2016.gada 31.augusta pārskats Nr.212-2016 par paraugu šķeļamības stiprības noteikšanu, kurā uz 14 paraugu testēšanas iegūtajiem datiem laboratorija izteikusi viedokli, ka 14 paraugu stiprība neatbilst standarta LVS EN 1338:2004 (5.3.3.2.punkts) prasībām;
2. 2016.gada 1.septembra pārskats Nr.222-2016 par paraugu ūdens absorbciju saskaņā ar LVS EN 1338:2004+AC:2007, E pielikumu, kurā uz 3 paraugu (Nr.Nr.2, 3, 6) testēšanas iegūtajiem rezultātiem laboratorija izteikusi viedokli, ka tiem ūdens absorbcija neatbilst 5.3.2.2.punkta (4.1.tab) prasībām, masas % jābūt < 6 kā vidējais;
3. 2016.gada 1.septembra pārskats Nr.223-2016 par paraugu ūdens absorbciju saskaņā ar LVS EN:1338:2004+AC:2007, E pielikumu, kurā uz 3 paraugu (Nr.Nr.5, 10, 13) testēšanas iegūtajiem rezultātiem laboratorija izteikusi viedokli, ka tiem ūdens absorbcija atbilst 5.3.2.2.punkta (4.1.tab) prasībām, masas % jābūt < 6 kā vidējais.

Akreditētā RTU Būvmateriālu laboratorija 2016.gada 6.septembrī Nr.5 (tā – prasības pieteikumā), pamatojoties uz testēšanas pārskatu datiem, sniegusi viedokli par iemesliem, kuru dēļ ir radušies betona seguma bloku nolobījumi:

1. blokiem ir ļoti zema šķeļamības stiprība – 2.86 MPa. Pēc standarta LVS EN 1338:2004 vidējai stiprībai jābūt ne mazākai kā 3.60 MPa un viens minimālais rezultāts nedrīkst būt mazāks par 2.90 MPa;
2. blokiem ar virsmas nodrupumiem ir augsta vidējā ūdens absorbcija – 6,37 % pēc masas. Pēc standarta LVS EN 1338:2004 vidējai vērtībai no 3 paraugiem jābūt > 6.0 % pēc masas;
3. Sašķeļot 8 paraugus, redzams, ka tiem ir ļoti neviendabīgs noblīvējums pat viena parauga robežās. Pēc 24 stundu piesūcināšanas ar ūdeni pirms sašķelšanas un pēc sašķelšanas redzams, ka atsevišķiem paraugiem ir vietas, kur ūdens mitrums ir pilnībā iesūcies, un vietas, kur ūdens nav iesūcies. Pie sasaldēšanas un atkausēšanas notiek deformācija dažādos virzienos un pakāpeniski rodas virsmu nodrupumi;
4. bloku fizikāli mehāniskās īpašības un kvalitāti ietekmē šādi faktori: granulomotriskais sastāvs, cementa veids, presēšanas veids, presējamās masas ūdens daudzums, vibropresēšanas paliktņa stāvoklis, vibrāciju amplitūda, vibratoru skaits un to savietojamība, izgatavoto bruģakmeņu cietināšana (mitrums un temperatūra).

[2.10] Prasītājs 2016.gada 24.oktobrī nosūtīja atbildētājam pretenziju, pievienojot RTU Būvmateriālu laboratorijas pārskatus un atzinumu, un lūdza nomainīt bojātos bruģakmeņus līdz 2016.gada 1.decembrim.?

Atbildētājs nekādas darbības neveica, bet 2016.gada 10.novembrī atbildē Nr.02-44/2016 uz pretenziju norādīja, ka nevar vienozīmīgi apgalvot, ka testētie bruģakmens paraugi ir ražoti SIA "Kolle Beton", ka bruģakmens kvalitāte regulāri tiek pārbaudīta SIA "Tursons" būvmateriālu testēšanas laboratorijā un ka 2014.gada 12.jūnija testēšanas pārskats Nr.14/608 apliecina atbilstību normatīviem.

[2.11] Zvērināta tiesu izpildītāja Valsts amatpersona 2016.gada 23.decembrī sastādīja aktu Nr.00118/104/2016-AKT par fakta fiksēšanu. Aktā fiksēts, ka 2016.gada 23.decembrī Bauskā, Rīgas ielā posmā no mājas Rīgas ielā Nr.69 (Rīgas ielas un Salātu ielas krustojums) līdz mājai Rīgas ielā Nr.58 ielas segums ir bruģēts, bruģakmens ir nelīdzens, sadrupis, kas redzams pievienotajos fotoattēlos. Ielas posma garums apmēram 500 m.

[2.12] Bauskas novada dome 2017.gada 28.februārī nosūtīja prasītājam atkārtotu pretenziju, kurā lūdza novērst defektus Rīgas ielas posmā no Salātu ielas līdz ēkai Rīgas iela 64, nomainot visu brauktuves bruģa segumu ar atbilstošu LVS EN 1338:2004 standarta prasībām.

[2.13] Prasītājs vēl nav izpildījis brauktuves bruģa seguma nomaiņu, bet ir rezervējis naudas līdzekļus būvdarbu izmaksas tāmes Nr.1 apmērā, lai finansētu bruģakmens seguma rekonstrukciju par saviem līdzekļiem.

[2.14] Prasība tiek pamatota ar Civillikuma (turpmāk – CL) 2021., 1593., 1594., 1596., 1612., 1613., 1614., 1620.pantu, kas prasītāja ieskatā noteic atsavinātāja atbildību par pārdotās lietas kvalitāti, tostarp arī par apslēptiem trūkumiem. Konstatējot visas tiesību normās noteiktās pazīmes, jāsecina, ka atbildētājam jāatlīdzina visi prasītājam nodarītie zaudējumi.

Dažādus kvalitātes nodrošināšanas jautājumus regulē Standartizācijas likums un likums "Par atbilstības novērtēšanu". Saskaņā ar Standartizācijas likuma 13.pantu standartu piemērošanai Ministru kabinets var noteikt obligāti piemērojamus Latvijas nacionālos standartus. Ja pastāv strīds, tad nosaka lietas atbilstību konkrētam standartam. Likumā "Par atbilstības novērtēšanu" noteikts, ka atbilstības novērtēšanu veic sertificēšanas un inspicēšanas institūcijas, kā arī testēšanas un kalibrēšanas laboratorijas, kuru sarakstu Ekonomikas ministrija publicējusi izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Testēšanu veikusi akreditēta RTU Būvmateriālu laboratorija.

2014.gada 14.augusta Pirkuma līguma 5.4.punktā puses bija vienojušās, ka paraugu ņemšanā jāpieaicina pārdevēja pārstāvi un ka kvalitātes pārbaude veicama saskaņā ar ražotāja tehniskajos noteikumos norādīto testēšanas veidu un metodiku Latvijas Republikas akreditētā un Ministru

kabineta pilnvarotā laboratorijā (LR Ministru kabineta 2003.gada 13.februāra rīkojums Nr.99).

Būvmateriālu ražotājs ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ražo būvizstrādājumu vai kas projektējusi vai ražojusi šādu būvizstrādājumu un tirgo šo izstrādājumu ar savu vārdu vai preču zīmi. Atbildētājs ir pārdevis pašražoto produkciju – būvizstrādājumu bruģakmeni, tas ir, darbojies reglamentētajā sfērā. Saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu" 1.panta 9.punktu reglamentētā sfēra ir pakļauta normatīvajos aktos noteiktajai obligātajai produktu, procesu vai pakalpojumu atbilstības novērtēšanai.

Atsaucoties uz Būvniecības likuma 1.panta 11.punktu un 10.panta pirmo daļu, prasītājs norāda, ka atbildētājam kā konkrētā būvizstrādājuma ražotājam saskaņā ar normatīvo aktu prasībām bija šādi pienākumi: nodrošināt būvizstrādājumu ar identifikāciju, noteikt būtisko raksturlielumu ekspluatācijas īpašības, izstrādāt tehnisko dokumentāciju, izstrādāt procedūras, lai sērijveida izstrādājumi atbilstu deklarētajām īpašībām (paraugu pārbaudes, periodiskās pārbaudes, RPK), izstrādāt ekspluatācijas īpašību deklarāciju, u.c.

Ražotājs ir atbildīgs par būvizstrādājuma atbilstību deklarētajām ekspluatācijas īpašībām, konkrēti atbildētāja prasītājam izsniegtā 2014.gada 4.jūnija deklarācija Nr.10K. Deklarētās ekspluatācijas īpašības ir būvizstrādājuma *"uzvedība"* vai veiktspēja tā pielietošanas laikā attiecībā uz būtiskiem raksturlielumiem, kuri izteikti līmeņa vai klases veidā vai arī aprakstā.

Atsaucoties uz CL 1770., 1771., 1786., 1791.pantu, prasītājs norāda, ka prasītājam jau ir nodarīti zaudējumi, jo Bauskas novada dome ir pieprasījusi nomainīt visu brauktuves bruģa segumu Rīgas ielā posmā no Salātu ielas līdz ēkai /adrese/, tas ir, prasītājam ir zināms, ka tam ir obligāti izpildāmas saistības pret pasūtītāju, šīs darbības jāveic uz sava rēķina, un ir zināms, kādā apmērā ielas segums būs jānomaina saskaņā ar projektu un celtniecības darbu veikšanas procedūrām, prasītājs ir rezervējis naudas līdzekļus būvdarbu veikšanai.

Prasītājs atsaucas uz Latvijas Republikas Augstākas tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 7.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-7/2016 (C39072411), kurā atzīts, ka naudas līdzekļi, kas nepieciešami iepriekšējā mantiskā stāvokļa atjaunošanai, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis cietušā esošās mantas samazinājums, proti, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā, un ka apstāklim, vai norādītais stāvoklis reāli ticis atjaunots, veicot attiecīgus mantiskus ieguldījumus, nav izšķirošas nozīmes, un tas nevar būt pamats tiesību aizskārēja atbrīvošanai no civiltiesiskās atbildības jeb zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma. Šajā spriedumā ir atzīts, ka saistību apmēra palielināšanos, ko izraisījis tiesību pārkāpums, nevar traktēt kā priekšā stāvošu zaudējumu, kas nav jāatlīdzina.

[2.15] Prasītājs zaudējumu aprēķināšanai sastādījis būvniecības izmaksu tāmi 2019.gada cenās par kopējo summu 90449,59 *euro*, paredzot tajā obligāti veicamos darbus 2868 m^2 platībā: bojātā bruģa noņemšana, izsiju noņemšana, izlīdzinošā kārta (h=2 cm), betona bruģakmens (h=8 cm, Prizma).

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus 90449,59 *euro*, tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja 8 % gadā no piedzītās zaudējumus summas.

[3] 2019.gada 30.jūlijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

[3.1]Atbildētājs saskaņā ar 2014.gada 14.augusta Pirkuma līgumu Nr.03-17/2014 veica pašražotās produkcijas (bruģakmens LĪVU (200*100*80 pelēka), ceļa apmales) piegādi prasītājam. Pēc atbildētāja grāmatvedības datiem no 2014.gada 15.augusta līdz 2014.gada 12.decembrim atbildētājs piegādāja prasītājam bruģakmens LĪVU (200*100*80) 4561,72 m^2. Bruģakmena piegādes tika veiktas uz dažādiem prasītāja būvobjektiem – Rundāles novads, Viesturu pagasts, z/s "nosaukums"; Rīgas iela, Bauska; un Zemgaļu iela, Bauska. Par to liecina izdruka no grāmatvedības programmas.

Pēc atbildētāja datiem tikai viena piegāde tika veikta uz prasītāja būvobjektu Rīgas ielā, Bauskā, kas notika 2014.gada 27.augustā saskaņā ar pavadzīmi Nr.KB 143400, bruģakmens daudzums 138,24 m^2, nevis 3084,48 m^2, kā norāda prasītājs. Visas pārējās bruģa piegādes tika veiktas uz citiem prasītāja būvobjektiem. Bruģakmens 138,24 m^2 apjomā novietots uz 16 transportēšanas paletēm. Vienas paletes svars aptuveni 1500 kg, kopā 16 paletes atbilst 24000 kg. Sakarā ar bruģakmens lielo svaru produkcijas transportēšana un izkraušana veicama tieši uz būvobjektu, kur notiek būvdarbi.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs izmantoja arī citu piegādātāju bruģakmeni un pie prasības pieteikuma pievienoja būvdarbu žurnāla kopiju būvobjektam "Rīgas ielas posms no Salātu ielas līdz /adrese/". Ņemot vērā, ka vizuāli nav iespējams identificēt bruģakmens ražotāju, un to, ka atbildētājs piegādāja bruģakmeni arī citiem prasītāja objektiem, atbildētājs lūdz izprasīt no prasītāja būvdarbu žurnālu oriģinālus un citu piegādātāju preču pavadzīmes par bruģakmens piegādi būvobjektam Rīgas ielā, Bauskā.

[3.2] Atbildētājs kā bruģakmens ražotājs nodrošināja produkcijas kvalitātes kontroli, regulāri veicot produkcijas kvalitātes pārbaudi gan savā laboratorijā, gan Būvmateriālu testēšanas laboratorijā „Tursons", par ko liecina pie prasības pieteikuma pievienotais 2014.gada 12.jūnija Testēšanas pārskats Nr.14/608.

[3.3] 2016.gada 22.augustā pēc Bauskas novada domes un prasītāja iniciatīvas tika veikta 14 bruģakmens paraugu izņemšana ar mērķi veikt paraugu testēšanu laboratorijā. Akreditētās RTU Būvmateriālu laboratorijas testēšanas pārskati, kas pievienoti pie prasības pieteikuma, liecina, ka bruģakmens paraugi pēc dažiem parametriem neatbilst standarta LVS EN 1338:2004 atsevišķām prasībām. Ņemot vērā, ka prasītājs būvobjektā „Rīgas ielas posms no Salātu ielas līdz /adrese/" izmantoja arī citu piegādātāju bruģakmeni, atbildētājs uzskata, ka nav iespējams viennozīmīgi apgalvot, ka testētie bruģakmens paraugi ir ražoti tieši atbildētāja ražotnē.

[3.4] Bruģakmens garantijas periods ir 24 mēneši no piegādes datuma. Saskaņā ar atbildētāja 2014.gada 27.augusta pavadzīmi Nr.KB 143400 bruģakmens 138,24 m^2 piegādāts uz būvobjektu Rīgas ielā, tādējādi, garantijas termiņš beidzies 2016.gada 26.augustā. Prasītājs nosūtīja atbildētājam pretenziju par bruģa kvalitāti 2016.gada 24.oktobrī jau pēc garantijas termiņa notecējuma.

[3.5] Bauskas novada dome savās 2016.gada 17.jūnija un 2017.gada 28.februāra pretenzijās par bruģa kvalitāti lūdza prasītājam konstatētus defektus novērst jau 2016.gadā, bet ne vēlāk kā 2017.gada 1.maijā. Prasītājs savā prasības pieteikumā apliecina, ka vēl nav izpildījis bruģa seguma nomaiņu, bet rezervējis naudas līdzekļus būvdarbu izmaksas tāmes Nr.1 apmērā – 90449,59 *euro*. Atbildētājs lūdz izprasīt no prasītāja un Bauskas novada domes paskaidrojumus par iemesliem, kādēļ bruģa seguma nomaiņa nav veikta pasūtītāja noteiktajā termiņā, kā arī izprasīt no prasītāja pierādījumu par rezervēto naudas summu.

[3.6] Prasītāja un Bauskas novada domes noslēgtā 17.04.2014. Līguma 12.punkts noteic būvuzņēmēja garantijas saistības un defektu konstatēšanas un novēršanas procedūras, tai skaitā, līgumā paredzēts, ka gadījumā, ja būvuzņēmējs neatlīdzina pasūtītājam visus ar defektu novēršanu saistītus izdevumus 20 dienās, pasūtītājam visus ar defektu novēršanu saistītus izdevumus atlīdzina apdrošināšanas kompānija, ar kuru būvuzņēmējs ir noslēdzis būvdarbu garantijas laika apdrošināšanas līgumu. Šai sakarā atbildētājs lūdz izprasīt no Bauskas novada domes informāciju par minēto procedūru īstenošanu un no prasītāja – būvdarbu garantijas laika apdrošināšanas līgumu.

[4] Prasītāja pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Sarmīte Bite 2019.gada 27.novembra tiesas sēdē prasību uzturēja uz tajā norādītiem

pamatiem. Papildus paskaidroja, ka ar atbildētāju noslēgtajā Pirkuma līgumā bija noteikts, ka bruģakmenim jāatbilst noteiktām kvalitātes prasībām, noteikts, ka atbildētājs uzņemas atbildību par preces atbilstību standartiem. Atbilstoši šajā nozarē spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem prasītājam tika izsniegta 2014.gada 4.jūnijā parakstītā ekspluatācijas īpašumu deklarācija Nr.10K, kurā ir norādītas ekspluatācijas īpašības, kādas būs šim betona segumam, un apliecināts, ka ekspluatācijas īpašības atbilst deklarācijas 7.punktā norādītajām īpašībām. Laika periodā no 2014.gada 27.augusta līdz 2014.gada 21.novembrim prasītājs no atbildētāja nopirka un atbildētājs pārdeva šo bruģakmeni 3084,48 m^2 par summu 21680 *euro*, ko apliecina lietā iesniegtās 22 preču pavadzīmes. No atbildētāja nopirktais bruģakmens tika iebūvēts atbilstošajā ielas posmā no Salātu ielas līdz Rīgas ielai. To apliecina ieraksti prasītāja būvdarbu žurnālā, kur ir ierakstītas precīzas pavadzīmes un apjoms, kāds tika saņemts un iebūvēts. Bruģakmens trūkumi ir radušies pirms atsavināšanas, ražošanas procesā. Atbildētājs pirms darījuma ir apgalvojis, ka šai precei ir noteiktas īpašības un, pamatojoties uz to, prasītājs ir paļāvies un izmantojis to būvniecības darbos.

Bruģakmens nomaiņas darbi vēl nav uzsākti, jo prasītājs cer darbus uzsākt tad, kad saņems līdzekļus no atbildētāja. Bauskas novada dome ir informēta par šo tiesvedību. Tāme defektu novēršanai ar pasūtītāju nav jāsaskaņo, jo Bauskas novada dome par šiem darbiem nemaksās. Darbi būs jāveic prasītājam, izdevumi ir aprēķināti tāmē. Pēc 2017.gada 22.februāra no Bauskas novada domes nav bijušas rakstveida pretenzijas, bet katrā apspriedē domē tiek risināts jautājums, kad tiks labots minētais defekts.

Saskaņā ar Bauskas novada domes un prasītāja līgumu ir izpildītas visas procedūras defektu konstatēšanai, ir sastādīta 2016.gada otrā garantijas gada atskaite. Ir akts, kurā konstatēja visas nepilnības, piedaloties visām ieinteresētajām personām. Šis nav apdrošināšanas gadījums. Apdrošināšanas gadījums attiektos uz būvnieku darbiem, nevis būvniecībā izmantotiem materiāliem.

Bruģakmenim konstatēts slēptais defekts, par kuru ir atbildīgs pārdevējs – atbildētājs. Prasītājs apstrīd atbildētāja minēto garantijas termiņu. Būvuzraugs noteica, kādi ir defekti, kādā apjomā, no kuras vietas līdz kurai vietai. Platību, kurā ir defekti, ir aprēķinājis prasītājs.

Par pavadzīmēs norādītajām preču piegādes vietām paskaidroja, ka pasūtījumā bija noteikts, ka pircējs pats saņems preci. Pavadzīme atbildētājam datorā bija ievadīta, nomainīja tikai jaunai pavadzīmes numuru, datumu un summu. Tas, ka dažās pavadzīmēs ir citas adreses un pagasti kā preces piegādes vieta, nenozīmē, ka prece nebija piegādāta objektam Rīgas ielā, Bauskā.

[5] Prasītāja pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ 2019.gada 27.novembra tiesas sēdē prasību uzturēja uz tajā norādītiem pamatiem, papildus paskaidroja, ka ierakstus būvdarbu žurnālos veic atbilstoši tam, kā izmantoti materiāli, visi ieraksti ir patiesi. Būvdarbu žurnālus pēc būvdarbu pabeigšanas nodod pašvaldībai.

Pēc parametriem bruģis neatšķiras, vizuāli var atšķirties. Būvobjekta sākumposmā prasītājs lika SIA „Eko Bloks" bruģi. SIA „Eko Bloks" nespēja piegādāt pietiekamu daudzumu, tādēļ prasītājs pasūtīja bruģi no vecajiem sadarbības partneriem. Pēc tam bruģi lika tikai no viena ražotāja, atbildētāja. SIA „Eko Bloks" ražotajā bruģī defekta nav.

Prasītājs bojātā seguma platību noteica, izmērot ar mērriteni posmu no Salātu ielas līdz Rīgas ielas. Tas nav fiksēts ar aktu. Bauskas novada dome pateica, kāds posms ir jālabo, to var nomērīt arī no projekta. Prasītāja tāmē materiālu un darbu izmaksas iekļautas, par pamatu ņemot prasītāja uzņēmumā noteiktās izmaksas. Viss aprēķināts pēc algas, degvielas, cilvēkstundas likmes.

Bruģakmeni saskaņā ar visām tiesai iesniegtajām pavadzīmēm piegādāja uz būvobjektu Rīgas ielā, Bauskā. Steigā nebija pamanīts, ka dažās pavadzīmēs ir kļūdaini norādīta cita preces saņemšanas vieta, tā ir piegādātāja kļūda. Pasūtījumu no atbildētāja veica, sazvanoties. /pers. C/, parakstoties pavadzīmē par preces saņemšanu, neskatījās, kāda piegādes vieta tur norādīta. Parasti šoferis atveda no atbildētāja neparakstītu pavadzīmi, un parakstītu pavadzīmi /pers. C/ nosūtīja atpakaļ atbildētājam.

[6] Atbildētāja pilnvarotais pārstāvis /pers. E/ 2019.gada 27.novembra tiesas sēdē prasību neatzina, sniedza paskaidrojumus atbilstoši atbildētāja rakstveida paskaidrojumos minētam. Papildus paskaidroja, ka atbildētāja grāmatvedības izdrukā, ceturtajā ailē ir norādīta vieta, kur notiek iekraušana. Iecavā atbildētājam nebija ražotnes. Varētu būt, ka Iecavā atbildētājam bija noliktava. Šobrīd Iecavā noliktavas nav. Grāmatvedības izdrukā minētas gatavās produkcijas noliktavas, no kuras piegādāja būvmateriālus.

Uz tiesas jautājumu, kādēļ 2014.gada 27.augusta preču pavadzīmes prasītāja eksemplārā un atbildētāja eksemplārā atšķiras preču izsniegšanas adreses, atbildētāja pārstāvis paskaidroja, ka atbildētājam piederēja divas ražotnes, kas ražo bruģi, šo nesakritību pārstāvis nevar izskaidrot. Ja pavadzīmē norādīta preču izsniegšanas adrese Guberņciems, Rīgā, tad prece izsniegta no ražotnes Rīgā. Pirkuma līgumā paredzēts, ka atbildētājs var piegādāt bruģi vai, pusēm vienojoties, prasītājs var izvest preci no rūpnīcas. Pavadzīmēs norādītais transportlīdzeklis ir prasītāja transports, tātad, notika preces pašizvešana. Visas piegādes prasītājam veica ar prasītāja transportu. Preces izsniegšanas vietu atbildētājs pavadzīmēs uzradīja, vadoties pēc pasūtījuma. Ja preci izved ar savu automašīnu, var izkraut jebkurā vietā. Neapšauba, ka no atbildētāja noliktavas preci prasītājs varēja aizvest, kur gribēja. Vairākās pavadzīmēs kā preču saņemšanas vieta norādīts vienkārši Bauska.

Atbildētāja pārstāvis uzskata, ka nevar atšķirt, kam pieder bojātais bruģis. SIA „Eko Bloks" arī ražo bruģi.

Atbildētājs neapstrīd Rīgas Tehniskās universitātes laboratorijas pārbaudes rezultātus par iemesliem, kāpēc radās bojājumi, atbildētāja pārstāvis /pers. E/ piedalījās paraugu ņemšanā. Apliecināja, ka laikā, kad tika ņemti bruģakmens paraugi, atbildētāja pārstāvji neizteica iebildumus, ka tas nav atbildētāja ražotais bruģakmens, un aktā tas nav ierakstīts. Uzskata, ka tā ir atbildētāja kļūda, ka savlaicīgi nenorādīja, ka šo produkciju nav ražojis atbildētājs. Šī informācija bija tikai mutiski izteikta prasītāja pārstāvjiem. Pēc izskata bruģakmens sakrīt ar atbildētāja ražoto.

Atbildētājs produkciju ražo lielos apjomos. 2014.gada jūnijā bija neatkarīgās laboratorijas pārbaude. Atbildētāja iekšējā laboratorija produktu testēšanu veic katru dienu un fiksē savos iekšējos žurnālos. Testēšanu neatkarīgajā laboratorijā veic regulāri reizi trīs mēnešos, reizi pusgadā, tagad precīzi nevar pateikt. Nav tādu faktu, ka atbildētāja produkts neatbilst kvalitātes standartam.

Atbildētājs neatzīst prasītāja tāmi, jo tā nav saskaņota ar Bauskas novada domi, un izcenojumi tajā ir augstāki, nekā pastāv tirgū, 8,50 *euro* par bruģakmens 1 m^3 ir pārāk daudz.

Atbildētājs nepiekrīt, ka bruģa segums jālabo tik lielā platībā. Vajadzēja būt atsevišķam dokumentam, kurā viss norādīts.

Atbildētāja pārstāvis apgalvoja, ka būvnormatīvos ir noteikts bruģakmens garantijas periods, neprecizējot, kurā būvnormatīvā tas ir paredzēts.

Apskatot abus būvdarbu žurnālus, atbildētāja pārstāvim radušās šaubas, ka visi ieraksti veikti atbilstoši prasībām, ieraksti nav hronoloģiskā kārtībā.

[7] 2019.gada 20.martā tiesā tika saņemti atbildētāja papildu paskaidrojumi, kuros norādīts sekojošais.

[7.1] Ņemot vērā, ka atbildētājs kopš 2018.gada sākuma neveic saimniecisko darbību un tam nav darbinieku, noskaidrot 2014.gada 27.augusta pavadzīmes Nr.KB143400 izrakstīšanas apstākļus nav izdevies.

Izdruka no atbildētāja grāmatvedības programmas, kas pievienota pie atbildētāja sākotnējiem paskaidrojumiem, satur aili „Nol.Kods" un saīsinājumu „GPN Iecava". Saīsinājums „GPN Iecava" nozīmē „Gatavās produkcijas noliktava, Iecava". Šīs saīsinājums piemērojams uzņēmuma grāmatvedības un pārdošanas nodaļas iekšējām vajadzībām, lai identificētu, uz kādu reģionu (Iecava un apkārtnes) tika veiktas preces piegādes no

atbildētāja gatavās produkcijas noliktavas.

[7.2] Par atbildētāja garantijas saistībām par piegādāto bruģakmeni tiek paskaidrots, ka būvniecības dalībnieku savstarpējās attiecības regulēja Būvniecības likums (bija spēkā līdz 2014.gada 30.septembrim) un Vispārīgie būvnoteikumi (bija spēkā līdz 2014.gada 30.septembrim).

Būvniecības likuma 33.panta trešā daļa noteica, ka katrs būvniecības dalībnieks un būvē lietoto būvizstrādājumu ražotājs savas līdzdalības ietvaros saskaņā ar šo likumu un Civillikumu ir atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā garantijas laikā, ja savstarpēji noslēgtajos līgumos nav paredzēts citādi.

Savukārt, Vispārīgo būvnoteikumu 164.punkts noteica, ka būvi pieņem ekspluatācijā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Būvobjekta pieņemšanas aktā nosaka ar pasūtītāju saskaņotu termiņu, kurā galvenais būvuzņēmējs par saviem līdzekļiem novērš būvdarbu defektus, kas atklājušies pēc būvobjekta nodošanas. Minētais termiņš nedrīkst būt mazāks par diviem gadiem.

Starp pusēm 2014.gada 14.augustā noslēgtais Pirkuma līgums nosaka, ka: "5.2. Preces vizuālo kvalitāti Pircējs pārbauda pie Preces saņemšanas; 5.3. Gadījumā, ja 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc Preces saņemšanas tiek konstatēti slēptie defekti vai bojājumi, kurus nebija iespējams konstatēt pie preces saņemšanas, Pircējam nekavējoties jānosūta Pārdevējam rakstisks paziņojums. Pārdevējs 2 (divu) darba dienu laikā informē Pircēju par laiku, kurā Pārdevēja pārstāvis var apsekot Preci; 5.6. Pēc 5.sadaļā atrunāto termiņu izbeigšanās Pircējam nav tiesību izvirzīt Pārdevējam jebkādas pretenzijas attiecībā pret Preces kvalitāti vai bojājumiem, kā arī lūgt atgriezt Preces vērtību vai nomainīt (aizvietot) Preci. Šā punkta nosacījumi attiecās arī uz Pircēja klientiem". Citu nosacījumu par atbildētāja garantijas saistībām Pirkuma līgums nesatur.

[7.3] Pēc atbildētāja datiem uz prasītāja būvobjektu Rīgas ielā, Bauskā, tika veikta tikai viena preces piegāde saskaņā ar 2014.gada 27.augusta pavadzīmi Nr.KB143400. Tādējādi, saskaņā ar noslēgto Pirkuma līgumu prasītājs bija tiesīgs pieteikt atbildētājam pretenzijas par piegādātas preces kvalitāti 30 dienu laikā pēc preces saņemšanas līdz 2014.gada 26.septembrim, ko prasītājs savlaicīgi neizdarīja.

[7.4] Vizuāli nav iespējams identificēt bruģakmens ražotāju. Atbildētājs piegādāja bruģakmeni uz citiem prasītāja būvobjektiem, savukārt, prasītājs izmantoja arī citu piegādātāju bruģakmeni būvobjektā „Rīgas ielas posms no Salātu ielas līdz /adrese/". Ieraksti prasītāja būvdarbu žurnālos (būvobjekts „Rīgas ielas posms no Salātu ielas līdz /adrese/"), izpildīti nekorekti, neievērojot hronoloģisko secību, un nevar būt par pierādījumiem, ka tieši atbildētāja piegādātais bruģakmens ir defekts.

[7.5] Prasītājs norādījis, ka vēl nav izpildījis bruģa seguma nomaiņu Rīgas ielas posmā, Bauskā. Prasītāja tāme, kas pievienota pie lietas materiāliem, nav saskaņota ar pasūtītāju – Bauskas novada domi, nav noteikti darbu apjomi un izpildes termiņi. Kopš būvobjekta „Rīgas ielas posms no Salātu ielas līdz /adrese/" nodošanas ekspluatācijā, pagājuši 5 gadi.

Atbildētājs uzskata, ka nekādi zaudējumi prasītājam nav nodarīti un prasība nav pamatota.

[8] Prasītāja pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Sarmīte Bite 2020.gada 9.septembra tiesas sēdē prasību uzturēja pilnībā prasības pieteikumā norādītajā apmērā. Papildus pie iepriekš sniegtajiem paskaidrojumiem paskaidroja, ka būvniecība objektā notika no 2014.gada 30.aprīļa līdz 2014.gada 11.decembrim. Pabeidzot būvdarbus, dokumenti, kas nepieciešami, lai izpildītu procedūru būves pieņemšanai ekspluatācijā, tika nodoti Bauskas pašvaldības Būvvaldei. 2015.gada 5.janvārī tika sastādīts akts par būves pieņemšanu ekspluatācijā. Būvvalde iepazinās ar būvprojektu četros sējumos, būvdarbu izpildi un būvdarbu izpildes dokumentāciju, būvdarbu žurnālu Nr.242 divos sējumos. Atbildētājs apšaubīja, ka šis žurnāls atradās pie būvdarbu veicēja un tajā varētu būt izdarīti ieraksti pēc tam, šis dokuments paliek domē un tas nav pie būvdarbu veicēja. Būvdarbu žurnāla kopiju ir apliecinājusi Bauskas novada domes atbilstošā persona, un tas kopš 2014.gada 11.decembra atrodas būvvaldē.

Tāme par darbiem, kas nepieciešams veikt 2868 m^2 platībā, tika sastādīta atbilstoši būvprojektam un atbilstoši Bauskas novada domes noradītai platībai, no kuras vietas līdz kurai vietai tika konstatēti nekvalitatīvie iemūrētie bruģakmeņi, kur tie atjaunojami atbilstoši projektam. Par to, kāda ielas daļa ir jāatjauno un jānomaina, izriet no pašvaldības pretenzijas, kurā ir norādīts precīzi šis apjoms.

Tāmes sastādīšanu nosaka Ministru kabineta 2017.gada 3.maija noteikumi Nr.239 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-17 „Būvizmaksu noteikšanas kārtība"" (turpmāk arī – Noteikumi Nr.239). Laika norma "cilvēkstundas" decimālā skaitīšanas sistēmā tāmē norādīta saskaņā ar Noteikumu Nr.239 3.2. un 3.3.punktam, lai noteiktu laika normu. Uz tāmes sastādīšanas brīdi 2019.gadā bija jādarbojas atbilstoši šiem noteikumiem. 2015.gadā bija noteikumi citā redakcijā un pirms tam vēl citi. Noteikumu Nr.239 8.punkts nosaka, kādi apzīmējumi ir jālieto, "cilvēkstundas" minētas arī noteikumu 8.5.punktā. Saskaņā ar Noteikumu Nr.239 9.punktā norādītajam tāme jāsastāda sertificētam būvspeciālistam, prasītājam ir šāds speciālists un dokumenti, kas to apliecina, ir iesniegti. Darba alga tāmē norādīta 8,50 *euro*/stundā.

Sakarā ar atbildētāja pārstāvja izteiktām šaubām par prasītāja tāmē norādītās bruģakmens Prizma cenas 9,22 *euro/*m^2 atbilstību tirgus cenām prasītāja pārstāve paskaidroja, ka prasītājs iesniedza izdrukas no interneta par citu uzņēmumu, kas piedāvā šo bruģakmeni Prizma, cenu piedāvājumiem. Ir 3 cenu piedāvājumi: 9,48 *euro*, 10,48 *euro*, 12,48 *euro*, pie tam šī cena ir piedāvāta vēl ar atlaidi. Tā kā 9,22 *euro/*m^2 prasītāja skatījumā ir tā normālā cena, par kuru šo bruģakmeni prasītājs varētu būt iegādājies.

Sakarā ar atbildētāja iebildumiem par to, ka no atbildētāja nopirktais bruģakmens tika izmantots citos prasītāja būvobjektos, tostarp Rundāles pagasta Viesturu pagasta zemnieku saimniecībā (turpmāk arī – Z/s) "nosaukums", prasītājs iesniedza papildu pierādījumus.

Darbus Z/s "nosaukums" objektā prasītājs ir veicis saskaņā ar 2014.gada 5.septembrī noslēgto līgumu. Šim līgumam kā pielikums Nr.1 ir pievienota tāme, kurā ar 11.numuru ir ieraksts – bruģakmens ieklāšana (augstums 8 cm Prizma) – 108 m^2 un ar 12.ierakstu – bruģakmens ieklāšana (bruģakmens augstums 8 cm Kauls vai Taurs) – 2881 m^2. Tātad pēc noslēgtā līguma un tāmes tāds bruģakmens daudzums, kāds pēc atbildētāja pavadzīmēm ir piegādāts it kā saņemšanas vietā Z/s "nosaukums", nebija nepieciešams šajā objektā. Prasītājs ir pievienojis Z/s "nosaukums" vēstuli, kurā pirms līguma slēgšanas klients ir norādījis, ka vēlās projektā norādīto bruģakmeni Līva aizvietot ar bruģakmeni Taurs. Acīmredzot, šajā projektā sākotnēji bija norādīts bruģakmens Līva. Atbilstoši pasūtītāja vēlmēm bruģakmens tika nomainīts. Pievienotas 14 pavadzīmes, ka šo bruģakmeni Taurs priekš Z/s "nosaukums" prasītājs pirka no SIA "Eko Bloks". Šajās SIA "Eko Bloks" izrakstītajās pavadzīmēs kā preču saņēmējs norādīta SIA „Viona", preces saņemšanas vieta ir norādīta Z/s "nosaukums, Rundāles novads. No pievienotām fotogrāfijām no šī objekta var redzēt, kāds ir ārējais izskats šim te bruģakmenim, jo bruģakmens Līvu vai Prizma atšķiras pēc sava ārējā veidola no bruģakmens Taurs, kas ir tādā kā kaula veidā.

Prasītāja pārstāve secina, ka, acīmredzot, atbildētāja datorā bija šis viens pavadzīmes veids, tika ierakstīta piegādes vieta, un tam, kur to bruģakmeni piegādās, tam neviens nav pievērsis uzmanību, vienkārši tika ierakstīti datumi un daudzumi. Pagājušajā tiesas sēdē noskaidrots, ka pavadzīmēs, ko izrakstījis atbildētājs, arī preču izsniegšanas vietas nesakrīt ar to faktisko vietu, kur šis bruģakmens tika saņemts.

No atbildētāja puses bija iebildumi, ka tā ražotais bruģakmens varēja tikt izmantots prasītāja objektā Zemgaļu iela, Bauska, bet prasītājs ir iesniedzis pierādījumus, ka prasītājs līgumu ar Bauskas novada administrāciju par Zemgaļu ielas rekonstrukciju noslēdza 2015.gada 5.jūlijā. Tātad, šajā objektā nevarēja izmantot atbildētāja bruģakmens, kas bija piegādāts laikā, kad notika būvniecība Rīgas ielā, Bauskā, no 2014.gada 30.aprīļa līdz 11.decembrim.

Visās pavadzīmēs par bruģakmens iegādi kā transports ir norādīta automašīna ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tas ir prasītāja transportlīdzeklis. Prasītājs no atbildētāja bruģakmeni saņēmis un aizvedis ar savu transportu uz to objektu, kur prasītājam vajadzēja. Pēc ierakstiem

pavadzīmēs vien nevar noteikt izkraušanas vietu. Varbūt, izrakstot pavadzīmi, netika jautāts par piegādes vietu.

Prasītāja pārstāve uzskata, ka ar šiem pierādījumiem ir atspēkoti atbildētāja iebildumi par to, ka atbildētāja ražotais bruģakmens tika izmantots citos prasītāja objektos.

Saskaņā ar Būvniecības likumu garantijas termiņam ir jābūt garākam par 2 gadiem, pie tam no pieņemšanas –nodošanas akta parakstīšanas brīža. Līgumā ar Bauskas novada domi šis garantijas termiņš ne mazāks kā 2 gadi, tātad, tas var būt arī lielāks, nekā līgumā ar Bauskas novada domi norādītais garantijas termiņš 3 gadi. Atbildētājs atsaucās uz līgumu, varētu saprast, ka atbildētājs uzskata, ka garantijas termiņš ir 30 dienas. Prasītājs uzskata, ka būtu dīvaini teikt, ka bruģakmenim jābūt kvalitatīvam tikai 30 dienas. Konkrēto jautājumu par kvalitāti regulē normatīvie akti. Uzreiz, kad tika konstatēti bruģakmens trūkumi, tika paziņots atbildētājam, uzaicinot apskatīt šo objektu. Atbildētāja pārstāvji piedalījās pie paraugu izņemšanas, parakstījās, nenorādot, ka tā nav atbildētāja produkcija vai vēl kādus citus iebildumus.

Atbildētājs atsaucas uz Būvniecības likumu, kura 33.panta pirmā daļa nosaka, ka būvniecības dalībnieku pienākums ir šajā likumā un Civillikumā noteiktajā kārtībā atlīdzināt būvniecības dalībniekiem, trešajām personām tos zaudējumus, kurus viņi nodarīja ar savu darbību vai bezdarbību. Prasība ir celta par slēptajiem trūkumiem, kuru dēļ daļa no būvobjekta ir jāizlabo, izņemot nekvalitatīvo bruģi. 2016.gada otrā garantijas gada apsekošanas atskaitē ir norādīts, ka ir nepieciešams nomainīt iestrādāto nekvalitatīvo bruģi Rīgas ielā starp Salātu ielu un Rīgas ielu Nr.60, tas ir otrais garantijas gads. Pārējais secinājums šajā dokumentā, ka būvdarbu kvalitāte otrā garantijas gadā vērtējama kā laba, izņemot materiāla kvalitāti, kas iestrādāts braucamajā daļā, kuru dēļ ekspluatācijas laikā radušies bojājumi un defekti. Tātad, arī šis dokuments runā par otro garantijas gadu, 2016.gadā, tātad, 3 gadi no akta parakstīšanas par objekta pieņemšanu ekspluatācijā, kas notika 2015.gada 5.janvārī. Vienīgais secinājums šajā atskaitē ir tas, ka nekvalitatīvs ir tikai nekvalitatīvais bruģis.

Līgumā nevar vienoties par īsākiem garantijas termiņiem, ja normatīvie akti paredz kaut ko citu. Ja bija paredzēts 3 gadu garantijas termiņš, tad tas ir piemērojams un tas atbilst Būvniecības likumam, kas noteic, ka garantijas termiņš nevar būt mazāks par diviem gadiem.

[9] Prasītāja pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ 2020.gada 9.septembra tiesas sēdē prasību uzturēja pilnībā, sniedza paskaidrojumus par to, kā aprēķināta tā būvobjekta platība, kurā tika konstatēti bruģakmens trūkumi.

[10] Atbildētāja pilnvarotais pārstāvis /pers. E/ 2020.gada 9.septembra tiesas sēdē prasību neatzina. Papildus paskaidroja, ka pavadzīmēs norādītā informācija atbilst īstenībai. Pieņemot pasūtījumu, atbildētāja tirdzniecības speciālists norāda pavadzīmē gan izsniegšanas vietu, gan saņemšanas vietu, produkcijas daudzumu, specifikāciju utt. Saņemot preci ar savu transportu, pircējs var aizvest bruģi jebkurā vietā. Pēc atbildētāja dokumentiem uz Rīgas ielu, par kuru ir strīds, ka tur bruģis nav kvalitatīvs, bija vienīgā piegāde prasītājam. Prasītājs norāda, ka izmantoja šajā būvobjektā arī citu piegādātāju bruģi.

Būvdarbu žurnāli, kura ieraksti ir pretrunīgi, nebija hronoloģiskā secībā, uzrakstīti ar citu roku. Atbildētāja pārstāvim nav pārliecības, ka ieraksti būvdarbu žurnālā ir izdarīti korekti un var būt par pierādījumu, ka tieši atbildētāja bruģis bija tur iebūvēts un uzskatāms par nekvalitatīvu.

Būvniecības līgumā, kas noslēgts starp prasītāju kā būvuzņēmēju un Bauskas domi par garantijas saistībām un defektu novēršanu, noteikts, ka puses sastāda defektu aktu, norādot bojājumus, neatbilstības vai trūkumus, kā arī novēršanas termiņus. Cik saprotams, būvobjekts nodots ekspluatācijā 2014.gadā, 2 gadi bija garantija, un līdz šim nekas nav saskaņots ar pasūtītāju, ne tāme, ne apjomi, ne izpildes termiņi. Tāpēc rodas jautājums, kādi te varētu būt zaudējumi, ja nekas nav saskaņots, vienīgi prasītājs no savas puses sastādīja shēmu, aprēķināja 2000 m^2, norādot, ka tas ir nekvalitatīvs bruģis, kuru saražoja un piegādāja atbildētājs.

Atbildētāja pārstāvis uzskata, ka nav īsti pierādīts, ka tieši atbildētāja ražotais bruģakmens neatbilst kvalitātes normatīviem.

Par nesakritībām pavadzīmēs par preces izsniegšanas adresēm paskaidroja, ka atbildētājam bija divas ražotnes Rīgā, Bolderājā, kas atrodas blakus, vienai adrese ir Mazā Apakšgrāvja iela, otrai Guberņciems 8, tātad, 2 ēkas, kur ražo produktus. Atbildētāja sastādītajā pavadzīmju apkopojumā saīsinājums GNP nozīmē gatavās produkcijas noliktavu. GNP Iecava nozīmē tikai reģionu, uz kuru tika veikta piegāde. GNP ir tikai abreviatūra iekšējām vajadzībām, uz kurieni notiek piegāde. Iecavā atbildētājam nav noliktavas.

Preces izkraušanas vietu nosaka pasūtītājs, izkraušanai, piegādei un pārvietošanai tam nepieciešama speciāla tehnika. Būvnieki pasūta preci uz vietu, kur notiek būvdarbi. Pasūtījumi no prasītāja bija arī mutiski, jo sadarbība ar prasītāju bija ilgstoša, vai elektroniski saņemts pasūtījums, ko noformē atbildētāja menedžeris.

No prasītāja iesniegtajām pavadzīmēm par piegādēm laikā no 2014.gada 3.novembra līdz 2014.gada 24.novembrim bija vairākas pavadzīmes ar saņemšanas vietu – Bauska, bet atbildētāja pārstāvis nezina, vai šīs pavadzīmes attiecas uz objektu Rīgas ielas rekonstrukcija.

Atbildētāja pārstāvis nevarēja paskaidrot iemeslus, kādēļ atbildētāja 2014.gada 27.augusta pavadzīmes oriģināls atšķiras no šīs pašas pavadzīmes, kas ir prasītāja rīcībā. Pavadzīmēs minētās preces piegādes fakts netiek apstrīdēts.

Strīds ar prasītāju par šo objektu un piegādi bija jau 2014.gadā, kad atbildētājam nemaksāja par piegādāto produkciju. Šķīrējtiesas spriedums taisīts 2015.gada decembrī, izpildu raksts izsniegts 2016.gada aprīlī.

Atbildētāja pārstāvis apstiprina 2016.gada marta paskaidrojumos norādīto, ka saskaņā ar noslēgto līgumu formāli garantijas periods ir 30 dienas no preces saņemšanas, pēc šī perioda pircējam nav tiesību izvirzīt pretenzijas. Ņemot vērā bruģa mērķi un tā standartus, tam jākalpo daudzus gadus, taču formāli garantijas termiņš un pretenziju izvirzīšanas termiņš bija atrunāts līgumā. Sākotnējos atbildētāja paskaidrojumos norādītais 2 gadu termiņš bija paredzēts vispārīgajos būvnormatīvos. LV standartā nav noteikts bruģakmens kalpošanas termiņš.

Motīvu daļa

[11] Noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

[12] Lietā nav strīda par sekojošiem apstākļiem, kurus tiesa atzīst par pierādītiem.

[12.1] 2014.gada 17.aprīlī prasītājs kā būvuzņēmējs un Bauskas novada dome kā pasūtītājs noslēdza līgumu Nr./numurs/ „*Rīgas ielas, posmā no Pasta ielas līdz dzīvojamai mājai /adrese/ (ieskaitot), rekonstrukcija"*, saskaņā ar kuru prasītājs veica būvdarbus – ielas klājuma demontāžu un jauna bruģakmens klājuma uzklāšanu, izmantojot betona seguma blokus – betona bruģakmeni (pelēks) H-8,0 cm (1.sējums, lietas 14.-31.lapa).

17.04.2014. Līguma 12.punktā ir ietvertas prasītāja kā būvuzņēmēja garantijas saistības, proti, prasītājs uzņemas atbildību par trūkumiem un defektiem būvdarbos, kas radušies garantijas termiņā – 36 mēnešos no būvdarbu pieņemšanas-nodošanas akta parakstīšanas dienas (līguma 12.1.punkts), prasītājs, garantijas termiņš saņemot pasūtītāja rakstisku paziņojumu, uzņemas uz sava rēķina novērst bojājumus, trūkumus vai neatbilstību šim līgumam vai normatīvo aktu prasībām (līguma 12.2.punkts).

[12.2] 2014.gada 14.augustā starp prasītāju kā pircēju un atbildētāju kā pārdevēju tika noslēgts pirkuma-pārdevuma līgums Nr./numurs/ par

atbildētāja ražotās produkcijas – būvmateriālu (bruģakmeņu, ietvju apmaļu, ceļu apmaļu, keramzīta bloku, betona, u.c.) pārdošanu (līguma 1.1.punkts) (1.sējums, lietas 47.-51.lapa).

Līguma 5.nodaļā līgumslēdzēji vienojās par preces kvalitāti un garantijām, turklāt atbildētājs apliecināja, ka preces kvalitāte atbilst uzņēmuma tehniskajiem noteikumiem (5.1.1.punkts) un ka prece ir pārbaudīta saskaņā ar Latvijas Republikas valsts standartiem – LVS EN 1338; 1340; 771-3 prasībām (5.1.2.punkts).

Pirkuma līguma 6.5.punktā atbildētājs kā pārdevējs uzņēmās atbildību par preces atbilstību Latvijas Republikas standartiem, izņemot gadījumus, ja pircējs nav ievērojis preces glabāšanas un ekspluatācijas noteikumus.

[12.3] Par Pirkuma līgumā paredzētās produkcijas – bruģakmens Līvu 50, Līvu 70, Līvu 80 kvalitāti atbildētājs saskaņā ar normatīvo aktu prasībām izsniedza prasītājam 2014.gada 4.jūnija Ekspluatācijas īpašību deklarāciju Nr.10K (1.sējums, lietas 52.lapa). Deklarācijā norādīts sekojošais:

1) betona seguma bloki (bruģakmens Līvu 50; Līvu 60; Līvu 70, Līvu 80) ir paredzēti kā saliekams seguma materiāls gājēju un satiksmes zonās (1., 2., 3.punkts);
2) ekspluatācijas īpašību noturības novērtējuma un pārbaudes sistēma 4 (5.punkts);
3) būvizstrādājumu saskaņots standarts LVS EN 1338:2004 (6.punkts);
4) tiek deklarētas ekspluatācijas īpašības, tai skaitā, salturības klase – 3 (D), ūdens absorbcija – klase 2 (B), abrazīvā dilumizturība – klase 3 (H) (7.punkts);
5) apliecināts, ka būvizstrādājuma ekspluatācijas īpašības atbilst 7.punktā norādītajām deklarētajām ekspluatācijas īpašībām (8.punkts).

[12.4] Laika posmā no 2014.gada 27.augusta līdz 2014.gada 21.novembrim Pirkuma līguma ietvaros atbildētājs pārdeva prasītājam bruģakmeni LĪVU 200×100×80 3084,48 m^2 apjomā par kopējo summu 21680 *euro*, ko apliecina 22 preču pavadzīmes-rēķini un pavadzīmju kopsavilkums (1.sējums, lietas 53.-75., 76.lapa).

[12.5] Prasītājs visos gadījumos bruģakmeni saņēmis atbildētāja noliktavā, kas atrodas Rīgā, Bolderājā, Guberņciemā 8, izvedot preci ar savu transportlīdzekli.

Saskaņā ar Valsts adrešu reģistru objektam Guberņciems 8, Rīga, 2014.gada 17.oktobrī tika mainīta adrese uz /adrese/ (https://www.kadastrs.lv/varis#result-varis). Ievērojot minēto, Komercreģistrā 2014.gada 26.novembrī tika mainīta atbildētāja juridiskā adrese no Guberņciems 8, Rīga, uz /adrese/. Tādējādi, preču pavadzīmēs norādītās atšķirīgas preču izsniegšanas adreses patiesībā ir viens un tas pats objekts, kuram tika mainīta adrese.

[12.6] Prasītājs veica būvdarbus būvobjektā Rīgas iela, Bauska, posmā no Pasta ielas līdz ēkai /adrese/ (ieskaitot) no 2014.gada 30.aprīļa līdz 2014.gada 11.decembrim, izmantojot gan atbildētāja, gan citu personu ražoto bruģakmeni.

Par minēto būvdarbu vadītāju ar prasītāja 2014.gada 25.aprīļa rīkojumus Nr.9 tika norīkots /pers. C/, būvprakses sertifikāts Nr.20-6844 (1.sējums, lietas 114.lapa).

[12.7] Būvobjekts – Rīgas ielas, Bauska, rekonstrukcija tika pieņemts ekspluatācijā 2015.gada 5.janvārī, ko apliecina pieņemšanas-nodošanas akts (2.sējums, lietas 169.-170.lapa).

[12.8] 2016.gada 31.maijā SIA "Būvju profesionālā uzraudzība" būvuzraugs /pers. M/ sastādīja būvobjekta būvdarbu uzraudzības 2016.gada otrā garantijas gada apsekošanas atskaiti (1.sējums, lietas 78.-89.lapa), kurā fiksēts, ka Rīgas ielas posmā starp Salātu ielu un ēku Rīgas iela Nr.60 2.garantijas gadā atklājušies betona bruģakmens virsmas bojājumi, nepieciešams nomainīt iestrādāto nekvalitatīvo bruģi H=8cm. Darbu apjoms un darbu izpildes termiņi precizējami, vienojoties pasūtītājam un būvdarbu veicējam. Vienlaicīgi secināts, ka būvdarbu kvalitāte otrajā garantijas gadā vērtējama kā laba, izņemot materiāla kvalitāti, kas iestrādāts braucamajā daļā un kura dēļ ekspluatācijas laikā radušies bojājumi un defekti.

[12.9] Pasūtītājs Bauskas novada dome ar 2016.gada 17.jūnija vēstuli Nr.18.1-20/1703 izteica prasītājam pretenzijas par brauktuves bruģa seguma kvalitāti un saskaņā ar 17.04.2014. Līguma 12.punktu lūdza novērst konstatētos defektus, kas norādīti būvuzrauga /pers. M/ sastādītajā 2016.gada otrā garantijas gada apsekošanas atskaitē (1.sējums, lietas 77.lapa).

[12.10] 2016.gada 22.augustā tika veikta 14 betona seguma bloku izņemšana būvobjekta dažādās vietās ar mērķi veikt paraugu testēšanu laboratorijā, par ko sastādīts akts, kuru apliecinājuši divi Bauskas novada administrācijas pārstāvji /pers. K/ un /pers. L/, SIA "Būvju profesionālā uzraudzība" pārstāvis būvuzraugs /pers. M/, prasītāja SIA "VIONA" pārstāvis /pers. N/, RTU Būvmateriālu laboratorijas vadītājs /pers. P/, atbildētāja SIA „Kolle Beton" pārstāvji /pers. E/ un /pers. R/ (1.sējums, lietas 90.lapa).

[12.11] Akreditētā Rīgas Tehniskās universitātes Būvmateriālu laboratorijā tika veikta izņemto betona seguma bloku testēšana, sastādot trīs testēšanas pārskatus:

1. 2016.gada 31.augusta pārskats Nr.212-2016 par paraugu šķeļamības stiprības noteikšanu, kurā uz 14 paraugu testēšanas iegūtajiem datiem laboratorija izteikusi viedokli, ka 14 paraugu stiprība neatbilst standarta LVS EN 1338:2004 (5.3.3.2.punkts) prasībām (1.sējums, lietas 91.lapa);
2. 2016.gada 1.septembra pārskats Nr.222-2016 par paraugu ūdens absorbciju saskaņā ar LVS EN 1338:2004+AC:2007, E pielikumu, kurā uz 3 paraugu (Nr.Nr.2, 3, 6) testēšanas iegūtajiem rezultātiem laboratorija izteikusi viedokli, ka tiem ūdens absorbcija neatbilst 5.3.2.2.punkta (4.1.tab) prasībām, masas % jābūt ≤ 6 kā vidējais (1.sējums, lietas 93.lapa);
3. 2016.gada 1.septembra pārskats Nr.223-2016 par paraugu ūdens absorbciju saskaņā ar LVS EN:1338:2004+AC:2007, E pielikumu, kurā uz 3 paraugu (Nr.Nr.5, 10, 13) testēšanas iegūtajiem rezultātiem laboratorija izteikusi viedokli, ka tiem ūdens absorbcija atbilst 5.3.2.2.punkta (4.1.tab) prasībām, masas % jābūt ≤ 6 kā vidējais (1.sējums, lietas 92.lapa).

2016.gada 6.septembrī akreditētā RTU Būvmateriālu laboratorija, pamatojoties uz testēšanas pārskatu datiem, sniegusi viedokli Nr.5 par iemesliem, kuru dēļ ir radušies betona seguma bloku nolobījumi, norādot sekojošo:

1. blokiem ir ļoti zema šķeļamības stiprība – 2.86 MPa. Pēc standarta LVS EN 1338:2004 vidējai stiprībai jābūt ne mazākai kā 3.60 MPa un viens minimālais rezultāts nedrīkst būt mazāks par 2.90 MPa;
2. blokiem ar virsmas nodrupumiem ir augsta vidējā ūdens absorbcija – 6,37 % pēc masas. Pēc standarta LVS EN 1338:2004 vidējai vērtībai no 3 paraugiem jābūt ≥ 6.0 % pēc masas; Pušu pārstāvji apliecināja tiesas sēdē, ka šajā daļā dokumentā ir acīmredzama pārrakstīšanas kļūda, jo vidējai vērtībai jābūt ≤ (mazāk vai vienādi) 6 % pēc masas'
3. Sašķeļot 8 paraugus, redzams, ka tiem ir ļoti neviendabīgs noblīvējums pat viena parauga robežās. Pēc 24 stundu piesūcināšanas ar ūdeni pirms sašķelšanas un pēc sašķelšanas redzams, ka atsevišķiem paraugiem ir vietas, kur ūdens mitrums ir pilnībā iesūcies, un vietas, kur ūdens nav iesūcies. Pie sasaldēšanas un atkausēšanas notiek deformācija dažādos virzienos un pakāpeniski rodas virsmu nodrupumi;
4. bloku fizikāli mehāniskās īpašības un kvalitāti ietekmē šādi faktori: granulomotriskais sastāvs, cementa veids, presēšanas veids, presējamās masas ūdens daudzums, vibropresēšanas paliktņa stāvoklis, vibrāciju amplitūda, vibratoru skaits un to savietojamība, izgatavoto bruģakmeņu cietināšana (mitrums un temperatūra).

Tādējādi, lietā netiek apstrīdēts, ka bruģakmens paraugi, kas izņemti būvobjekta Rīgas ielā tās posmā starp Salātu ielu un ēku Rīgas iela Nr.60, neatbilst Latvijas Valsts standartiem.

[12.12] 2016.gada 24.oktobrī prasītājs, atsaucoties uz RTU Būvmateriālu laboratorijas slēdzienu (testēšanas pārskatiem un viedokli), pieprasīja atbildētājam veikt bojātā bruģakmens nomaiņu līdz 2016.gada 1.decembrim (1.sējums, lietas 95.lapa).

Atbildētājs ar 2016.gada 10.novembra vēstuli (1.sējums, lietas 96.lapa) norādīja, ka uz objektu Rīgas iela, Bauska, atbildētājs piegādāja bruģakmeni 2014.gada 27.augustā 138,24 m^2, un nevar viennozīmīgi apgalvot, ka testēšanai izņemtie bruģakmens paraugi ir ražoti atbildētāja ražotnē, tādējādi, atbildētājs faktiski noraidīja prasītāja pretenziju.

[12.13] 2016.gada 23.decembrī zvērināta tiesu izpildītāja Valsts amatpersona sastādīja aktu Nr.00118/104/2016AKT par fakta fiksēšanu, kurā konstatēts, ka Rīgas ielas, Bauska, posmā no Rīgas ielas un Salātu ielas krustojuma līdz ēkai Nr.58 (līdz gājēju tiltiņam), aptuveni 500 metru garajā posmā, bruģakmens ir nelīdzens, sadrupis, kas fiksēts fotoattēlos (1.sējums, lietas 101.-104.lapa).

[12.14] Pasūtītājs Bauskas novada dome ar 2017.gada 28.februāra vēstuli Nr.18.1-20/543 atkārtoti izteica prasītājam pretenzijas par brauktuves bruģa seguma kvalitāti un lūdza nekavējoties novērst konstatētos defektus, nomainot visu brauktuves bruģa segumu Rīgas ielas, Bauska, posmā no Salātu ielas līdz ēkai /adrese/ ar valsts standartam LVS EN 1338:2004 atbilstošu segumu (1.sējums, lietas 105.lapa).

[13] No minētiem faktiem izriet, ka 17.04.2014. Līgumā paredzētā būvdarbu garantijas laikā būvobjektā tika konstatēti trūkumi, kas saistīti ar būvdarbos izmantotā būvmateriāla – bruģakmens Līvu 80 neatbilstību Latvijas Valsts standartiem, un Bauskas novada dome kā pasūtītājs pieprasīja prasītājam kā būvuzņēmējam novērst minētos defektus, nomainot brauktuves bruģakmens segumu visā posmā, kurā konstatēti trūkumi, saskaņā ar 17.04.2014. Līguma 12.punkta noteikumiem.

Atbildētājs nav izteicis argumentus, ka pasūtītājs ir atsaucis savas pretenzijas pret prasītāju par būvdarbu defektu novēršanu, vai veicis šos darbus pats saskaņā ar 17.04.2014. Līguma 12.5.punktu. Tādējādi, lietā netiek apstrīdēts, ka prasītājam joprojām pastāv saistības pret pasūtītāju veikt minētos būvdarbus.

Prasītājs uzskata, ka ar atbildētāja rīcību, pārdodot prasītājam nekvalitatīvu būvmateriālu, prasītājam ir nodarīti zaudējumi, jo prasītājam radušās saistības pret pasūtītāju veikt būvdarbu defektu novēršanu uz sava rēķina, un pasūtītājs pretenzijas ir izvirzījis tikai saistībā ar būvdarbos izmantoto materiālu – atbildētāja ražoto bruģakmens.

CL 1770.pants nosaka, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

CL 1772.pants paredz, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmas peļņas atrāvums.

CL 1773.pants paredz, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs – kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs – kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvaramā vara.

Saskaņā ar CL 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

CL 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Kā atzīts tiesību teorijā un tiesu praksē, zaudējumu atlīdzināšanas obligātie priekšnosacījumi ir zaudējumu esamība, vainīgās personas prettiesiska rīcība un cēloniskais sakars starp šo prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.

Tiesa turpmāk spriedumā minēto apsvērumu dēļ atzīst, ka pastāv visi zaudējumu atlīdzināšanas obligātie priekšnosacījumi, kas dod pamatu piedzīt no atbildētāja zaudējumus prasītāja norādītajā apmērā.

[14] Sakarā ar faktu, ka prasītājs vēl nav veicis darbus, lai novērstu objektā Rīgas iela, Bauska, konstatētus defektus, brauktuves bruģa segums vēl nav nomainīts, atbildētājs izteica iebildumu, ka zaudējumi prasītājam vēl nav radušies.

Tiesa atzīst par pamatotiem prasītāja pārstāves argumentus, ka atbilstoši Latvijas Republikas Augstākas tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 7.jūnija spriedumā lietā Nr.SKC-7/2016 (C39072411) izteiktām atziņām prasītāja saistību apmēra palielināšanos, ko izraisījis tiesību pārkāpums, nevar traktēt kā priekšā stāvošu zaudējumu, kas nav jāatlīdzina. Minētajā spriedumā Civillietu departaments norādīja, ka naudas līdzekļi, kas nepieciešami iepriekšējā mantiskā stāvokļa atjaunošanai, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis cietušā esošās mantas samazinājums, proti, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā, un ka apstāklim, vai norādītais stāvoklis reāli ticis atjaunots, veicot attiecīgus mantiskus ieguldījumus, nav izšķirošas nozīmes, un tas nevar būt pamats tiesību aizskārēja atbrīvošanai no civiltiesiskās atbildības jeb zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma.

Analoģiskās atziņas ir izteiktas arī citos Augstākās tiesas spriedumos, tā, piemēram, Augstākā tiesa 2018.gada 6.septembra spriedumā lietā Nr.SKC-347/2018 (Nr.C04377611) norādīja, ka *"Tiesas secinājums atbilst Augstākās tiesas spriedumos izteiktajām atziņām, ka priekšā stāvošs ir tāds zaudējums, kuru izraisoša rīcība vēl nav notikusi. Savukārt, ja prettiesiskā rīcība jau notikusi un tā izraisījusi negatīvas sekas, tad nepamatoti ir uzskatīt, ka zaudējums vēl nav cēlies un nav atlīdzināms* (sk.*Augstākās tiesas 2016.gada 7.jūnija sprieduma lietā Nr. SKC-7/2016 (C39072411) 11.2.punktu, 2018.gada 12.janvāra sprieduma lietā Nr.SKC-13/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0112.C28487512.1.S) 7.4.punktu*)".

Kā jau norādīts, izskatāmajā lietā netiek apstrīdēts, ka sakarā ar 2016.gadā konstatētiem bruģakmens defektiem prasītājam radusies saistība pret Bauskas novada domi kā pasūtītāju veikt būvdarbu defektu novēršanu uz sava rēķina, un kaut arī šie darbi vēl nav faktiski izpildīti, šāda saistību apmēra palielināšanās uzskatāma par prasītāja mantas samazinājumu jeb jau cēlušos zaudējumu, nevis tikai priekšā stāvošiem zaudējumiem. Turklāt šos zaudējumus izraisošā rīcība – kvalitātes standartiem neatbilstošās preces pārdošana jau ir notikusi.

[15] Lai aprēķinātu izdevumus, kas nepieciešami būvdarbu defektu novēršanai, prasītājs sastādīja būvniecības izmaksu tāmi Nr.1, kurā piemēroja 2019.gada tirgus cenas materiāliem un darbu izmaksām (1.sējums, lietas 106.lapa). Saskaņā ar šo tāmi darbi bruģakmens seguma nomaiņai ir veicami 2868 m^2 platībā un to kopējās izmaksas sastāda 90449,59 *euro*.

[15.1] Platību, kādā jānomaina bruģakmens segums, aprēķināja prasītāja būvdarbu vadītājs /pers. C/, sastādot par to atsevišķu aprēķinu (2.sējums, lietas 143.lapa), kas pamatots uz būvprojekta tehnisko dokumentāciju (skat. 17.04.2017. Līguma pielikumu, 1.sējums, lietas 26.-31.lapa) un būvuzrauga 2016.gada 31.maija apsekošanas atskaitē norādīto bojājumu lokalizāciju (posms no Rīgas ielas krustojuma ar Salātu ielu līdz ēkai /adrese/). Prasītāja aprēķinā ir ņemta vērā Rīgas ielas brauktuves platuma izmaiņas, par ko papildu paskaidrojumus tiesas sēdē sniedza prasītāja pārstāvis /pers. C/.

Atbildētājs neapstrīdēja prasītāja aprēķinus par Rīgas ielas posma platību, kādā jāveic brauktuves seguma nomaiņa, neiesniedza savu platības aprēķinu, kā arī neiesniedza pierādījumus par to, ka defekti ir konstatēti īsākā ielas posmā, kas varētu ietekmēt kopējās būvdarbu izmaksas.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja aprēķinu par platību, kādā jānomaina bruģakmens segums.

[15.2] Atbildētāja pārstāvis apšaubīja būvniecības izmaksu tāmē Nr.1 iekļauto betona bruģakmens cenas 9,22 *euro*/m^2 atbilstību tirgus cenām, bet

neiesniedza pierādījumus par to, ka konkrētiem darbiem atbilstošo bruģakmeni ir iespējams iegādāties par zemāko cenu. Savukārt, prasītājs iesniedza izdrukas no interneta vietnes www.prof.lv ar cenu piedāvājumiem betona bruģim Prizma ar izmēriem 200×100×80mm, kas atbilst būvprojektā izmantotajam bruģakmenim, kura cenas ar atlaidi ir 9,48 *euro*/m^2 un 10,48 *euro*/m^2, kā arī betona bruģim Tavr (Kauls) ar izmēriem 200×162×120mm, kuram cena ir 12,48 *euro*/m^2 (2.sējums, lietas 144.-146.lapa). Informācija ir izdrukāta 2020.gada 11.martā.

Ievērojot minēto, tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja tāmē izmantotās bruģakmens cenas 9,22 *euro*/m^2 atbilstību tirgus cenām.

[15.3] Atbildētājs neapstrīdēja prasītāja tāmē norādīto darbu nepieciešamību bruģakmens seguma nomaiņai, šo darbu apjomus un izcenojumus. Tāmē darbu vērtība tika aprēķināta, pamatojoties uz darba samaksas likmi 8,50 *euro*/stundā, kas saskaņā ar prasītāja pārstāvju paskaidrojumiem atbilst prasītāja uzņēmumā strādājošo algai.

Prasītājs papildus iesniedzis Valsts ieņēmumu dienesta interneta vietnē publicēto informatīvo materiālu par darba samaksu būvniecības nozarē (2.sējums, lietas 173.lapa), kurā norādīts, ka Latvijas būvniecības nozares arodbiedrība un darba devēji (313 būvkomersanti) ir noslēguši ģenerālvienošanos būvniecības nozarē, kas stājās spēkā 2019.ada 3.novembrī, ir paredz, cita starpā, ka minimālā stundas tarifa likme šajā nozarē strādājošiem ir 4,67 *euro*.

[15.4] Darba algas kopsummai tāmē pierēķināts „sociālais nodoklis" 23,59 % apmērā (7076,83 *euro*), ar ko acīmredzami domātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātas iemaksas (VSAOI). Gan 2020.gadā, gan 2019.gadā VSAOI likme darba devējam ir augstākā – 24,09 %, kādēļ tāmē aprēķinātās darba spēka izmaksas ir pat mazākas, nekā prasītājam tās rastos atbilstoši spēkā esošiem likumiem.

[15.4] Apkopojot šajā punktā minēto, tiesa secina, ka prasītājs pamatoti aprēķināja to darbu un materiālu, kas nepieciešami būvdarbu defektu novēršanai, kopējo summu kā 90449,59 *euro*.

[16] Prasītājs atbildētāja pienākumu atbildēt par prasītājam radītiem zaudējumiem pamatojis ar atsaucēm uz Civillikuma normām par atsavinātāja atbildību par atsavinātās lietas trūkumiem.

Pušu 2014.gada 14.augustā noslēgtais līgums, ņemot vērā tā noteikumus, uzskatāms par CL 2107.pantā paredzēto piegādes līgumu, bet saskaņā ar CL 2109.pantu pēc tam, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem. Pirkuma līgums ir viens no atsavināšanas līgumu veidiem, līdz ar to pārdevēja atbildībai par pārdotās lietas trūkumiem ir piemērojamas Civillikuma normas par atsavinātāja atbildību par trūkumiem un īpašībām.

CL 1612.pants paredz, ka atsavinātājs atbild nevien par atsavinātās lietas vainām vai trūkumiem, ko viņš zinājis un nav uzrādījis, bet arī par viņam nezināmiem apslēptiem trūkumiem.

Saskaņā ar CL 1616.pantu atsavinātājs katrā gadījumā atbild par tiem trūkumiem, par kuriem viņš tieši apgalvojis, ka to nav.

CL 1618.panta pirmā daļa paredz, ka gadījumā, ja atsavinātājs tieši apgalvojis, ka lietai ir zināmas labas īpašības, tad viņam par tām jāatbild pat arī tajā gadījumā, kad viņš to būtu apgalvojis jau pēc atsavināšanas.

Saskaņā ar CL 1620.panta pirmo daļu atsavinātājam, kas noteikti apgalvojis, ka lietai ir zināmas īpašības, jāatlīdzina ieguvējam visi zaudējumi.

Atbildētājs, noslēdzot Pirkuma līgumu un izsniedzot prasītājam ekspluatācijas īpašību deklarāciju Nr.10K, noteikti apgalvojis, ka tā ražotais bruģakmens atbilst Latvijas Valsts standarta LVS EN 1338:2004 prasībām.

Būvniecības likuma 1.panta 11.punkts noteic, ka būvizstrādājums ir ikviens iestrādāšanai būvē paredzēts izstrādājums vai rūpnieciski izgatavota konstrukcija. Šī likuma izpratnē bruģakmens, kas tiek izmantots ielas kā inženiertehniskas būves rekonstrukcijas procesā (būvdarbos), ir būvizstrādājums.

Būvniecības likuma 10.panta pirmā daļa paredz, ka būvizstrādājumus atļauts piedāvāt Latvijas tirgū, kā arī stacionāri iebūvēt būvēs, ja tie ir derīgi paredzētajam izmantojumam, nodrošina būvei izvirzīto būtisko prasību izpildi un atbilst būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasībām.

Līdz ar to atbildētājam kā būvizstrādājuma pārdevējam, kas apgalvoja, ka tas atbilst Latvijas Valsts standarta LVS EN 1338:2004 prasībām, ir pienākums atbildēt prasītājam kā pircējam par pārdotas preces defektiem (trūkumiem), tostarp tādiem, kas uzskatāmi par apslēptiem trūkumiem.

RTU Būvmateriālu laboratorijas konstatētie bruģakmens trūkumi nav uzskatāmi par tādiem nenozīmīgiem trūkumiem, kas nekavē visumā lietas lietošanu, ne arī par tādiem, kas ieguvējam bijuši zināmi, vai vismaz, piegriežot visparastāko uzmanību, nevarētu palikt viņam apslēpti. Līdz ar to nav pamata atbildētāja kā preces atsavinātāja atbrīvošanai no atbildības saskaņā ar CL 1613.panta pirmo daļu.

CL 1614.panta pirmā daļa noteic, ka atbildība par lietas trūkumiem krīt uz atsavinātāju tikai tad, ja tie bijuši jau pirms atsavinājuma līguma noslēgšanas, bet nav radušies vēlāk.

No RTU Būvmateriālu laboratorijas 2016.gada 6.septembra viedokļa secināms, ka konstatētie bruģakmens trūkumi nav radušies ekspluatācijas rezultātā, bet ražošanas procesā, kas nozīmē, ka šie trūkumi precei bijuši jau pirms līguma noslēgšanas un preces nodošanas prasītājam.

Ņemot vērā, ka vienīgie būvuzrauga norādītie iebildumi pret kvalitāti, apsekojot būvobjektu 2016.gada maijā, bija saistīti ar bruģakmens kvalitāti, nevis prasītāja veikto darbu kvalitāti, tiesa secina, ka atbildētāja rīcība, piegādājot kvalitātes standartiem neatbilstošo preci, ir tiesā cēloniskā sakarā ar visiem prasītājam nodarītiem zaudējumiem.

Atbildētāja norādītais fakts, ka atbildētājs regulāri veica savas produkcijas testēšanu, ko apliecina arī SIA „Tursons" 2014.gada 12.jūnija testēšanas pārskats (1.sējums, lietas 98.-100.lapa), neizslēdz iespēju, ka atsevišķas bruģakmens partijas varēja tikt saražotas ar defektiem, ko apliecina RTU Būvmateriālu laboratorija veiktās testēšanas rezultāti.

[17] Atbildētājs apstrīd faktu, ka būvobjekta daļā – Rīgas ielas posmā no Salātu ielas līdz ēkai Rīgas iela 60, kurā vēlāk tika konstatēti bruģakmens defekti, prasītājs izmantoja no atbildētāja nopirkto bruģakmeni. Šo viedokli atbildētājs pamato ar ierakstiem preču pavadzīmēs par preču saņemšanas vietu, uzsverot, ka tikai vienā pavadzīmē kā preces saņemšanas vieta ir norādīta Rīgas iela, Bauska, tas ir, 2014.gada 27.augusta pavadzīmē Nr.KB143400 (1.sējums, lietas 53.lapa).

Vienpadsmit pavadzīmēs kā preču saņemšanas vieta norādīta Z/s /adrese/ (2014.gada 10.septembra, 2014.gada 16.septembra, 2014.gada 2.oktobra, 2014.gada 6.oktobra pavadzīme, divas 2014.gada 28.oktobra pavadzīmes, 2014.gada 29.oktobra, 2014.gada 30.oktobra, 2014.gada 3.novembra pavadzīme, divas 2014.gada 10.novembra pavadzīmes, 1.sējums, lietas 54., 55., 56., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 65., 66.lapa).

Vienā pavadzīmē kā preču saņemšanas vieta norādīta adrese /adrese A/ (2014.gada 3.oktobra pavadzīme, 1.sējums, lietas 57.lapa).

Deviņās pavadzīmēs kā preču saņemšanas vieta norādīta tikai pilsēta – Bauska (2014.gada 3.novembra, 2014.gada 11.novembra, 2014.gada 13.novembra, 2014.gada 19.novembra pavadzīme, divas 2014.gada 20.novembra pavadzīmes, divas 2014.gada 21.novembra pavadzīmes, 2014.gada 24.novembra pavadzīme, 1.sējums, lietas 64., 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73., 75.lapa). Šie ieraksti pēc būtības neizslēdz, ka prece tika piegādāta uz objektu Rīgas iela, Bauska.

Tiesa piekrīt prasītāja pārstāves šai sakarā izteiktiem argumentiem, ka ierakstus preču pavadzīmēs veica atbildētāja darbinieki, nepārliecinoties par konkrētās preču partijas izkraušanas (saņemšanas) vietu, jo tam konkrētajā gadījumā nebija praktiskas nozīmes sakarā ar to, ka visos gadījumos preci

no atbildētāja noliktavas saņēmuši prasītāja darbinieki, kas preci transportēja ar prasītāja transportlīdzekli ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/. Secīgi, prasītāja darbinieki bruģakmeni nogādāja uz to būvobjektu, kurā tas prasītājam bija nepieciešams, proti, 2014.gada augustā-novembrī uz būvobjektu Rīgas ielas, Bauska, rekonstrukcija. Prasītāja pārstāvis /pers. C/, kas bija būvdarbu vadītājs šajā objektā, paskaidroja, ka, parakstot pavadzīmes par preces saņemšanu, nepievērsa uzmanību nekonkrētai vai kļūdaini norādītajai preču saņemšanas vietai.

Prasītāja pārstāvju argumentus par to, ka ar visām minētajām pavadzīmēm saņemto preci prasītājs nogādāja uz būvobjektu – Rīgas ielas, Bauska, rekonstrukcija, kurā tas tika izmantots, apliecina virkne iesniegto pierādījumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta Noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk arī – Noteikumi Nr.500) 83.punktu pēc būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes katrai būvniecības lietai vai katrai būves kārtai aizpilda būvdarbu žurnālu (5.[1] pielikums) (izņemot gadījumu, ja speciālajos būvnoteikumos ir noteikts citādi). Būvdarbu žurnāls atspoguļo būvdarbu gaitu objektā no būvdarbu uzsākšanas līdz būves vai tās daļas nodošanai ekspluatācijā, kā arī informāciju par objektam piesaistītajiem būvspeciālistiem un atbildīgajām personām, būvizstrādājumu atbilstību apliecinošiem dokumentiem un informāciju par nozīmīgo konstrukciju, segto darbu, ugunsdrošībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas un citiem nepieciešamajiem pieņemšanas aktiem. Ja būvniecības process noris, neizmantojot būvniecības informācijas sistēmu, būvdarbu žurnālā norāda šo noteikumu 5.pielikumā minēto informāciju.

Noteikumu Nr.500 5.pielikuma 1.punkts noteic, ka būvdarbu žurnāls uzskatāms par pirmo izpildes dokumentu, kurš atspoguļo darba gaitu objektā no sākuma līdz nodošanai ekspluatācijā (darba organizāciju, apstākļus, termiņus, būvdarbu kvalitāti u. c.). Saskaņā ar 5.pielikuma 2.punktu žurnāls tiek aizpildīts katram objektam, kuru vada atbildīgais būvdarbu vadītājs. Ja atbildīgais būvdarbu vadītājs vada vairāku nelielu objektu būvniecību, kuri izvietoti vienā būvlaukumā un pieder vienam būvniecības ierosinātājam, tad šiem objektiem atļauts aizpildīt vienu kopēju būvdarbu žurnālu, uzskaitot katrā objektā veiktos darbus.

Līdzīgie noteikumi bija paredzēti arī Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa Noteikumos Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi", kas zaudēja spēku 2014.gada 1.oktobrī.

Prasītāja sastādīto būvobjekta Rīgas iela, Bauska, rekonstrukcija būvdarbu žurnālu kopijas (2.sējums, lietas 1.-85.lapa, 86.-123.lapa) apliecina, ka žurnālā 3.1.sadaļā par saņemtajiem materiāliem un būvizstrādājumiem, sākot ar 2014.gada 27.augustu, ir izdarīti ieraksti par bruģakmeni Līvu, kas saņemts no atbildētāja, ieraksti būvdarbu žurnālos atbilst informācijai atbildētāja pavadzīmēs par bruģakmens daudzumu, kas pārdots prasītājam attiecīgajos datumos.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.500 177.2.punktu pirms objekta nodošanas ekspluatācijā būvdarbu žurnālu kopā ar būvdarbu izpildes dokumentāciju nodod būvniecības ierosinātājam.

Prasītāja iesniegto būvdarbu žurnālu kopiju pareizību apliecināja Bauskas novada administrācijas atbildīgā amatpersona, kas apliecina prasītāja pārstāvju paskaidrojumus, ka šie dokumenti (oriģināli) jau 2015.gadā bija nodoti Bauskas novada administrācijai kā būvniecības ierosinātājam. Tas izslēdz iespēju prasītājam vēlāk grozīt vai labot ierakstus šajos žurnālos par saņemtajiem materiāliem un to piegādātājiem, uz ko pēc būtības norāda atbildētājs iebildumos, apšaubot šo ierakstu patiesumu.

Tiesa neuzskata par loģisku atbildētāja pieņēmumu, ka prasītāja darbinieki 2014.gadā apzināti veica nepatiesus ierakstus būvdarbu žurnālos par saņemtajiem materiāliem un to piegādātājiem, jo šajā laikā vēl nepastāvēja strīds ar atbildētāju ne par preces kvalitāti, ne par apmaksu par atbildētāja piegādāto preci.

Prasītāja un Rundāles novada Viesturu pagasta Z/s /Nosaukums / parakstītā tāme bruģakmens ieklāšanai un labiekārtošanas darbiem (2.sējums, lietas 152.lapa) un Z/s /Nosaukums / īpašnieka 2014.gada 15.augusta vēstule (2.sējums, lietas 149.lapa) pierāda, ka šajā projektā sākotnēji paredzēto bruģakmeni Līvu pasūtītājs lūdza nomainīt uz bruģakmeni Tavr (Kauls), un tāmē ir paredzēts izmantot divu veidu bruģakmeni – Prizma 108 m^2 un Kauls 2881 m^2 platībā. No prasītāja iesniegtajām fotogrāfijām (2.sējums, lietas 150.-151.lapa) redzams, ka Z/s /Nosaukums / teritorijā ieklātais bruģakmens Tavr (Kauls) pēc formas vizuāli ir izteikti atšķirīgs no bruģakmens Līvu, kas ieklāts Rīgas ielā, Bauskā (fotogrāfijas būvuzrauga atskaitē – 1.sējums, lietas 78.-89.lapa, un Aktā par fakta fiksēšanu, 1.sējums, lietas 101.-104.lapa).

Četrpadsmit preču pavadzīmes apliecina, ka bruģakmeni Tavr (Kauls) 2048,6 m^2 apjomā objektam Rundāles novada Viesturu pagasta Z/s /Nosaukums / prasītājs laikā no 2014.gada 28.augusta līdz 2014.gada 30.septembrim nopirka no cita pārdevēja – SIA „Eko Bloks" (2.sējums, lietas 153.-166.lapa). Šajās pavadzīmēs kā preču saņemšanas vieta norādīta Z/s /adrese/.

Saistībā ar atbildētāja pārstāvja izteikto viedokli, ka atbildētāja bruģakmeni prasītājs izmantoja arī objektā Zemgaļu ielas, Bauska, rekonstrukcija, prasītājs iesniedza līgumu ar Bauskas novada administrāciju par būvdarbiem šajā objektā (2.sējums, lietas 168.lap). Līgums noslēgts 2015.gada 15.jūlijā, kas nozīmē, ka 2014.gada augustā-novembrī prasītājam nebija nekāda pamata iegādāties no atbildētāja bruģakmeni šim objektam.

Viss minētais ļauj tiesai atzīt, ka prasītājs pierādījis faktu, ka to bruģakmeni, kas bija izmantots būvobjekta daļā – Rīgas ielas posmā no Salātu ielas līdz ēkai Rīgas iela 60, kurā vēlāk tika konstatēti bruģakmens defekti, prasītājam pārdeva atbildētājs. Secīgi atbildētājam ir pienākums atbildēt par preces defektiem un zaudējumiem, kas tā dēļ cietis pircējs (prasītājs).

[18] Tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētāja iebildumus saistībā ar Pirkuma līgumā paredzētā garantijas termiņa izbeigšanos. Šos iebildumus pēc būtības var noformulēt tā, ka atbildētāja ieskatā tā atbildība par preces defektiem, ieskaitot apslēptos trūkumus, iestājās tikai gadījumā, ja šie trūkumi tiek konstatēti Pirkuma līguma 5.3.punktā paredzētajā 30 dienu termiņā pēc preces saņemšanas.

CL 1893.pants paredz, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā.

Saskaņā ar CL 1895.pantu visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

Ņemot vērā, ka abas puses ir komersanti, pušu noslēgtais Pirkuma līgums ir uzskatāms par komercdarījumu Komerclikuma 388.panta izpratnē, līdz ar to pušu attiecībām ir piemērojams Komerclikuma 406.pantā paredzētais noilguma termiņš 3 gadi.

Kaut arī Būvniecības likuma, kas bija spēkā pušu līguma noslēgšanas laikā un līdz 2014.gada 1.oktobrim, 33.panta trešā daļa paredzēja atbildību par zaudējumiem, kas radušies Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā garantijas laikā, ja savstarpēji noslēgtajos līgumos nav paredzēts citādi, taču nekādi specifiski garantijas termiņi nebija paredzēti Vispārīgajos būvnoteikumos, kas bija spēkā līdz 2014.gada 1.oktobrim (Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa Noteikumos Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi"), un nav paredzēti spēkā esošajos Vispārīgajos būvnoteikumos (Noteikumi Nr.500). Tāpat garantijas termiņi kā saistību izbeidzošie termiņi nav paredzēti arī spēkā esošajā Būvniecības likumā.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka būvniecības dalībnieku un būvē lietoto būvizstrādājumu ražotāju (komersantu) attiecībās saistībā ar civiltiesisko atbildību ir piemērojamās Civillikuma un Komerclikuma normas, kas reglamentē noilgumu un specifiskus termiņus atsevišķu prasības veidu celšanai (lietas cenas samazinājuma prasības vai līguma atcelšanas prasības celšanai). Konkrētajā gadījumā prasītājs, nevēloties aprobežoties ar cenas samazinājuma prasību, ir cēlis prasību par zaudējumu atlīdzību, kas atbilst CL 1620.panta pirmajai daļai. Šādas prasības celšanai īsāki noilguma termiņi Civillikumā un Komerclikumā nav paredzēti.

Tiesa atzīst, ka prasības noilguma termiņi ir paredzēti likumos, un atbildētājs ar privāttiesisku līgumu nav tiesīgs šos termiņus samazināt, aprobežojot savu atbildību par pārdotas lietas trūkumiem ar 30 dienām. Turklāt šajā gadījumā, ņemot vēra preces veidu un izmantošanas mērķi, ir acīmredzami, ka šādai precei ir jākalpo ilgstoši, vairākus gadus, turklāt tai jāatbilst valsts standartos noteiktām prasībām, jo ielu un ceļu būvniecībā izmantotā materiāla kvalitātei ir jānodrošina sabiedriskā drošība.

CL 1896.pants nosaka, ka noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis.

Saskaņā ar CL 1905.pantu noilgumu pārtrauc atgādinājums parādniekam.

Saistība atlīdzināt zaudējumus, kuru cēlonis ir pārdotās lietas defekti, nerodas preces pārdošanas vai nodošanas brīdī, bet konkrētajā gadījumā tam ir nepieciešams konstatēt, kurā brīdī un kādā apmērā saistības prasītājam radušās pret pasūtītāju.

Prasītājs nenorādīja, no kura brīža šajā gadījumā būtu skaitāms noilguma termiņš, taču katrā gadījumā tas notika ne ātrāk kā 2016.gada 31.maijā, kad būvuzraugs /pers. M/ konstatēja bruģakmens defektus.

Atbildētāja pārstāvji piedalījās bruģakmens paraugu izņemšanā 2016.gada 22.augustā, neizteica iebildumus pret to, ka bruģakmens Rīgas ielas posmā, kur tika ņemti paraugi, nav atbildētāja ražots, un neatsaucās uz kādu garantijas termiņu, kas būtu jau notecējis.

2016.gada 24.oktobrī prasītājs nosūtīja atbildētāja pretenziju, lūdzot nomainīt bojāto bruģakmens, kas uzskatāms par noilgumu pārtraucošu darbību. Tādējādi, noilguma termiņš sāka tecēt no jauna 2016.gada 25.oktobrī, prasība šajā lietā celta 2019.gada 25.jūnijā, tas ir, pirms noilguma termiņa notecējuma.

[19] Ņemot vērā visus minētos argumentus, tiesa atzīst, ka ir pamats apmierināt prasību pilnībā un piedzīt no atbildētāja prasītāja labā zaudējumus 90449,59 *euro* apmērā.

[20] Piemērojot CL 1759.panta 1.punkta, 1765.panta pirmās, otras un ceturtās daļas tiesību normas, tiesa atzīst par pamatotu prasītāja prasījumu atzīt tam tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no zaudējumu summas 8 % gadā par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) kā likumiskos nokavējuma procentus, ja spriedums netiks izpildīts tiesas noteiktajā tā labprātīgās izpildes termiņā. Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņām 2014.gada 04.novembra spriedumā lietā Nr.SKC-2742/2014 (C17162112) un 2016.gada 29.janvāra lēmumā lietā Nr.SKC-1331/2016 (C28283311) likumiskie procenti, tiesības uz kuriem ir norādītas tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, ir aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laiku posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām.

[21] Saskaņā ar CPL 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. CPL 39.panta pirmā daļa nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi (5.punkts). Saskaņā ar CPL 38.panta pirmās daļas 5.punktu par liecinieku uzaicināšanu maksājama kancelejas nodeva 5 *euro* par katru personu.

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, minētās summas piespriež prasītājam proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Prasītājs, ceļot prasību, samaksāja valsts nodevu 2191,88 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro* (1.sējums, lietas 11., 12., 13.lapa). Kopsummā prasītājs tiesas izdevumus samaksāja 2195,08 *euro* apmērā, kas piedzenami no atbildētāja prasītāja labā.

Atbilstoši CPL 33.panta trešajai daļai ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir arī izdevumi par advokāta palīdzību (1.punkts).

Saskaņā ar CPL 44.panta otro daļu ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja prasītāja labā, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunkts paredz, ka izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa pārsniedz 57001 *euro*, ir atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 5 % no prasījumu apmierinātās daļas.

Atbilstoši CPL 44.panta ceturtās daļas noteikumiem, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 % no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Šajā lietā maksimālā atlīdzināmo izdevumu summa advokāta palīdzības samaksai pirmās instances tiesā atbilstoši CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunkta un ceturtās daļas noteikumiem ir 2261,24 *euro* (90449,59 *euro* × 5 % = 4522,48 *euro* × 50 % = 2261,24 *euro*).

Zvērināta advokāte S.Bite šajā lietā pārstāvēja prasītāju uz pilnvaras pamata un sniedza juridisko palīdzību, ko apliecina prasītāja 2019.gada 25.novembra pilnvara (1.sējums, lietas 134.lapa) un advokāta 2019.gada 25.novembra orderis (1.sējums, lietas 133.lapa).

Prasītājs šajā lietā par zvērinātas advokātes S.Bites sniegto juridisko palīdzību samaksāja 2000 *euro*, ko apliecina 2020.gada 2.septembra rēķins Nr.33 (2.sējums, lietas 171.lapa) un 2020.gada 3.septembra paziņojums par ienākušo maksājumu 2000 *euro* (2.sējums, lietas 172.lapa), kas nepārsniedz maksimālo atlīdzināmo izdevumu summu pirmās instances tiesā.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu, otro un ceturto daļu izdevumi advokāta palīdzības samaksai ir piedzenami prasītāja labā no atbildētāja 2000 *euro* apmērā.

Tādējādi, prasītāja labā no atbildētāja ir piedzenami tiesāšanās izdevumi kopsummā 4195,08 *euro* apmērā (2195,08 *euro* + 2000 *euro*).

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar CPL 33.pantu, 34.pantu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 38.pantu, 41.panta pirmo daļu, 44.pantu, 189.-193.pantu, 195.pantu, 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KOLLE BETON", vienotais reģistrācijas Nr.50003721341, par labu Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „VIONA", vienotais reģistrācijas Nr.40103151330, zaudējumus 90449,59 *euro* (deviņdesmit tūkstoši četri simti četrdesmit deviņi *euro* 59 centi) un tiesāšanās izdevumus 4195,08 *euro,* kopsummā 94644,67 *euro*.

Atzīt prasītāja Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VIONA", vienotais reģistrācijas Nr.40103151330, tiesības saņemt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KOLLE BETON", vienotais reģistrācijas Nr.50003721341, 8 % (astoņus procentus) gadā no zaudējumu summas par laiku no

sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasītāja labā piedzītās summas 94644,67 *euro* samaksa veicama sekojošā kontā: saņēmējs – Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „VIONA", vienotais reģistrācijas Nr.40103151330, konts: LV56HABA0551003764452, kredītiestāde – „Swedbank" AS.

Noteikt Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "KOLLE BETON", vienotais reģistrācijas Nr.50003721341, termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas (sastādīšanas) dienas Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā Zaļā ielā 12, Bauskā, Bauskas novadā, LV-3901.

Tiesnese I.Bogdanova